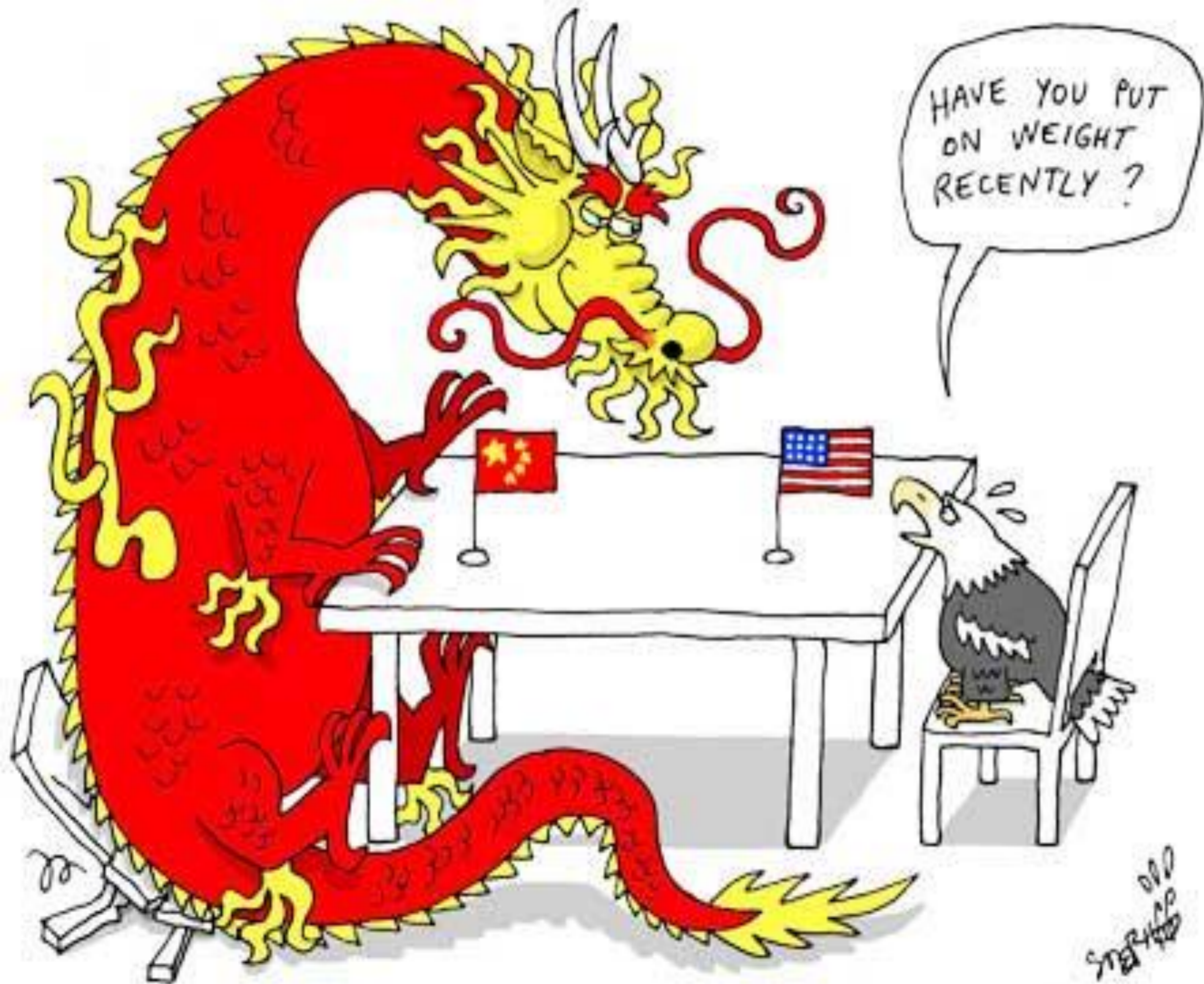

It ain't what you don't know
that gets you into trouble.
It's what you know for sure
that just ain't so.

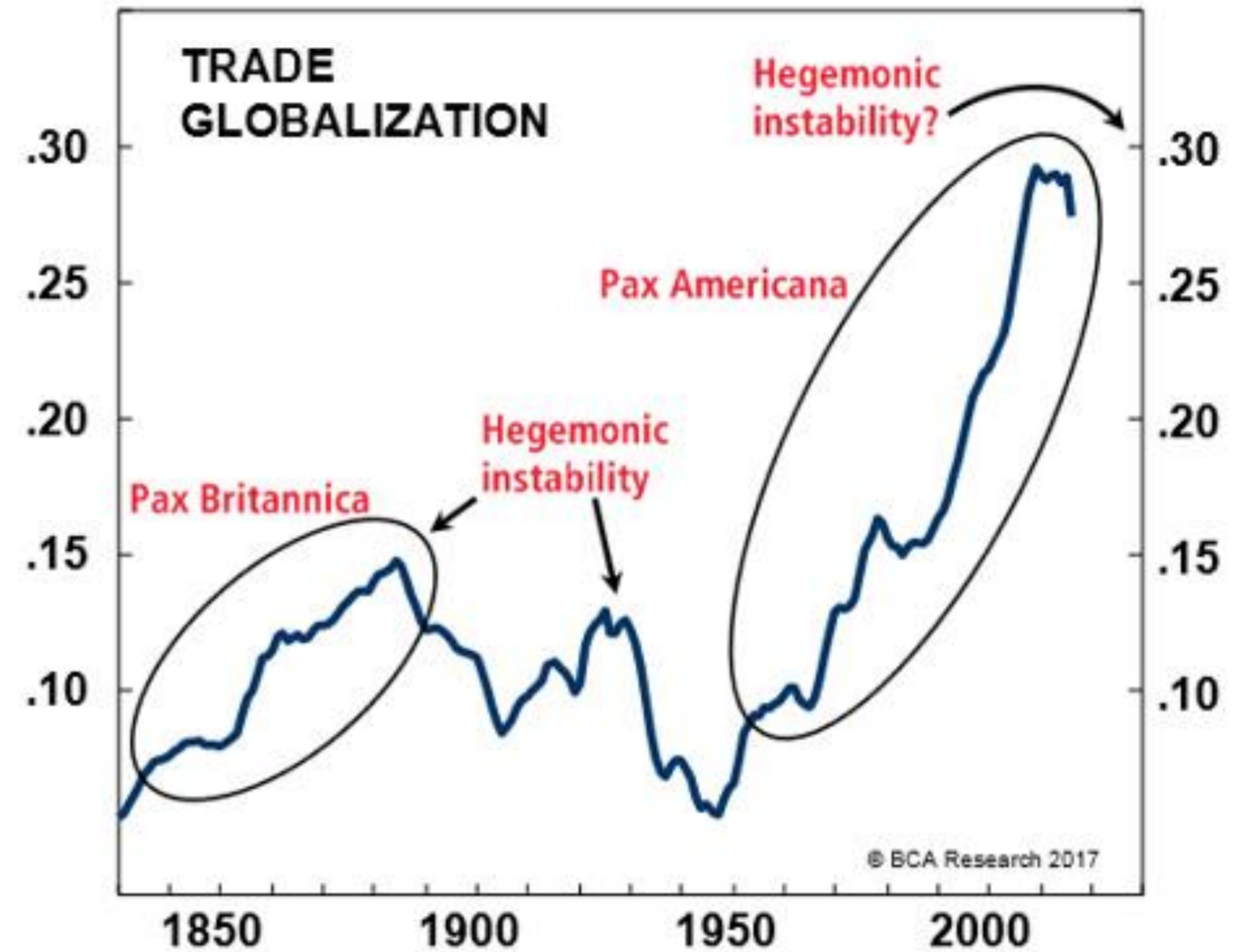
otespedia.info

Mark Twain

Ny normal: Trade War & Multitpolarity

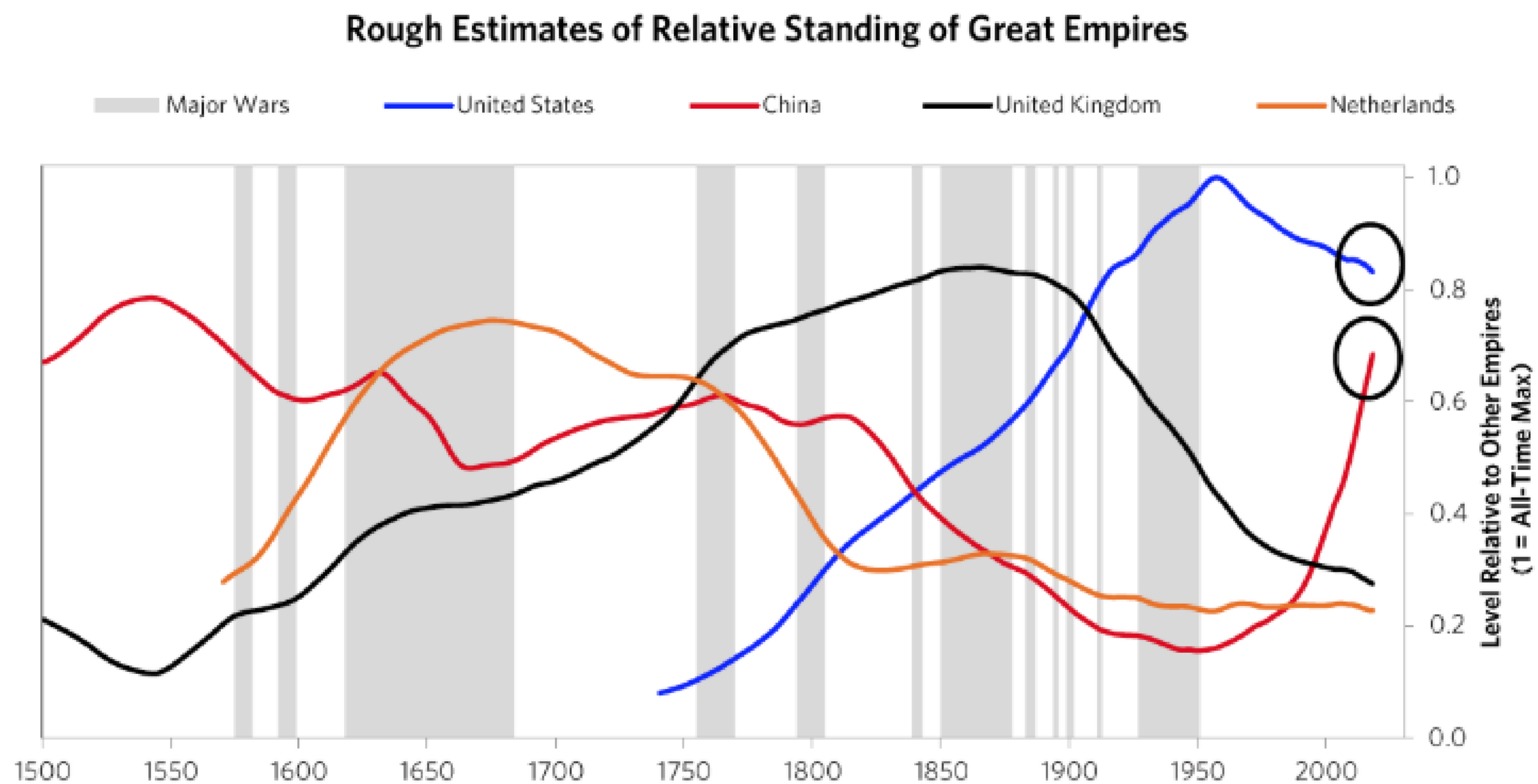
Multipolarity And De-Globalization Go Hand-In-Hand

TRADE GLOBALIZATION IS MEASURED BY IMPORTS AS PERCENTAGE OF GDP FOR 148 COUNTRIES WEIGHTED BY POPULATION. SOURCE: BCA CALCULATIONS AND CHASE-DUNN C., KAWANO Y., AND BREWER B., "TRADE GLOBALIZATION SINCE 1795: WAVES OF INTEGRATION IN THE WORLD SYSTEM," AMERICAN SOCIOLOGICAL REVIEW 65 1 (2000).

Kilde: BCA Research

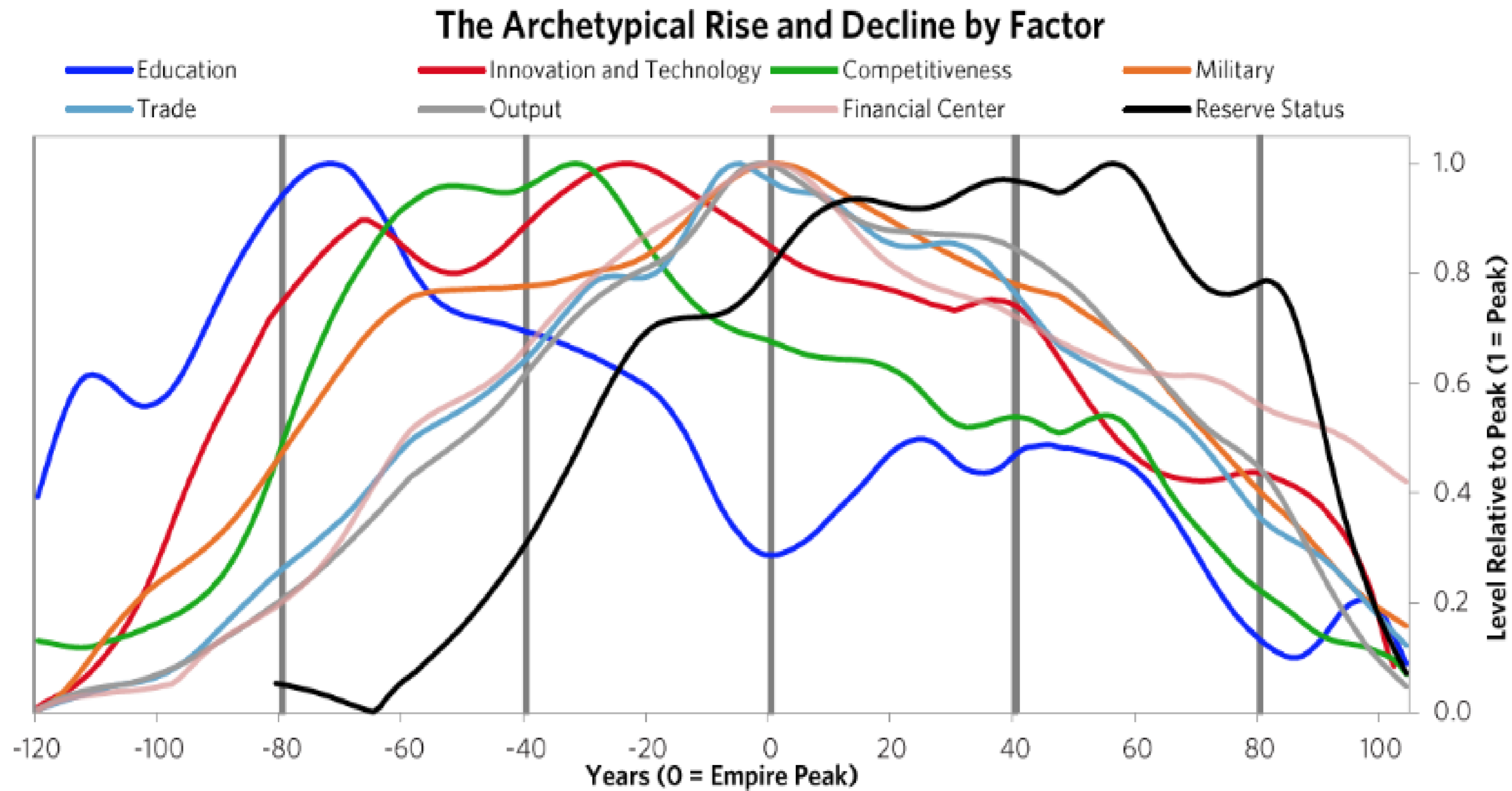
En verden i rask endring

Grå skravert felt markerer perioder med krig

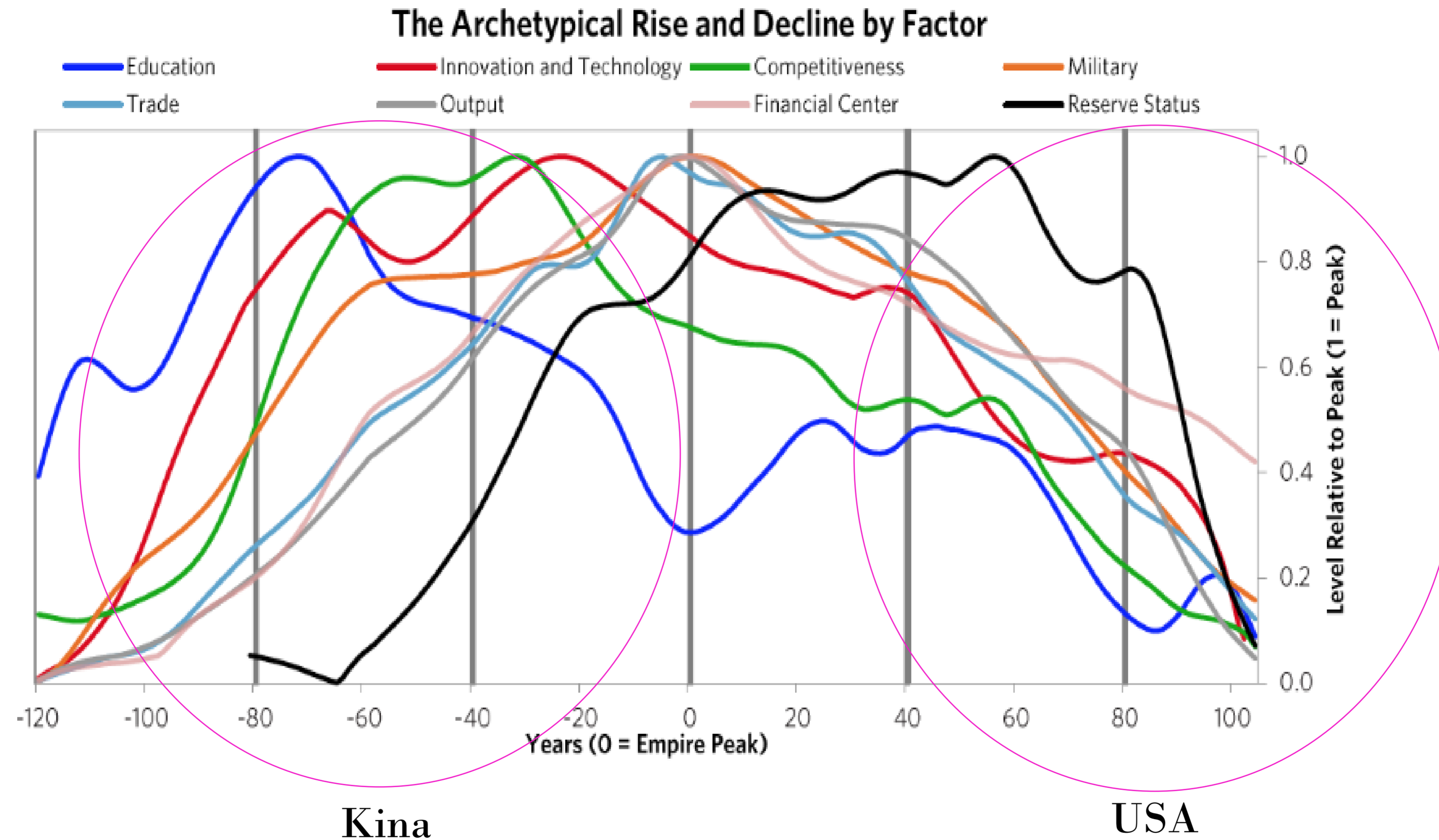
Kilde: Ray Delio

Geopolitisk maktkamp

Kilde: Ray Dalio

Geopolitisk maktkamp

Flere bruker Kinas valuta

Renminbi's share of trade finance doubles since start of Ukraine war

Rising cost of dollar financing has also made China's currency more attractive

The US has raised rates nine times since 2022, while the People's Bank of China has cut its benchmark loan prime rate twice over the same period © Tingshu Wang/Reuters

Chip War

Germany pushes Intel to spend more on €17bn chip plant

Officials will consider increasing subsidies for landmark project if US chipmaker commits to greater investment

An Intel plant in Oregon. The talks between the company and the German government come as the Biden administration showers chipmakers with subsidies to increase manufacturing in the US © Intel Corporation

Guy Chazan in Berlin and Richard Waters in San Francisco APRIL 13 2023

142

Ubalanser bygd opp over lang tid

- Gullstandarden faller i 1971
- Kinas inntreden i WTO i 2001, med fast valutakurs til USD
- Finansmarkedene blir globale og avanserte
- Inflasjonsmål – et lokalt mål i en global økonomi
- Nullrenter og pengetrykking -> Gjelden øker kraftig

Inflasjon, fordi vi var sårbare for sjokk:

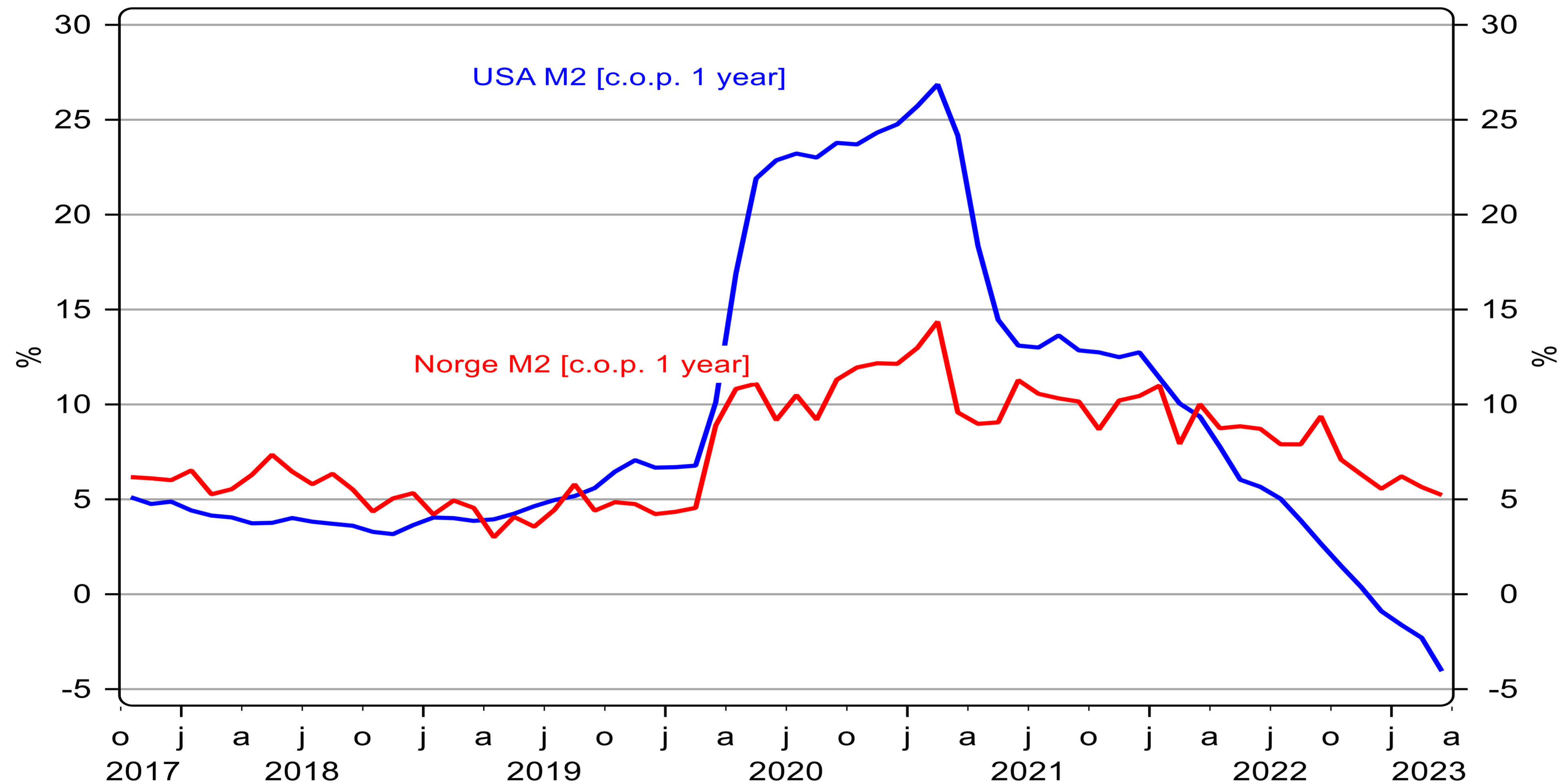
- Alle kriser siden finanskrisen i 2008 har blitt møtt med
 - nullrenter
 - pengetrykking

for mye penger

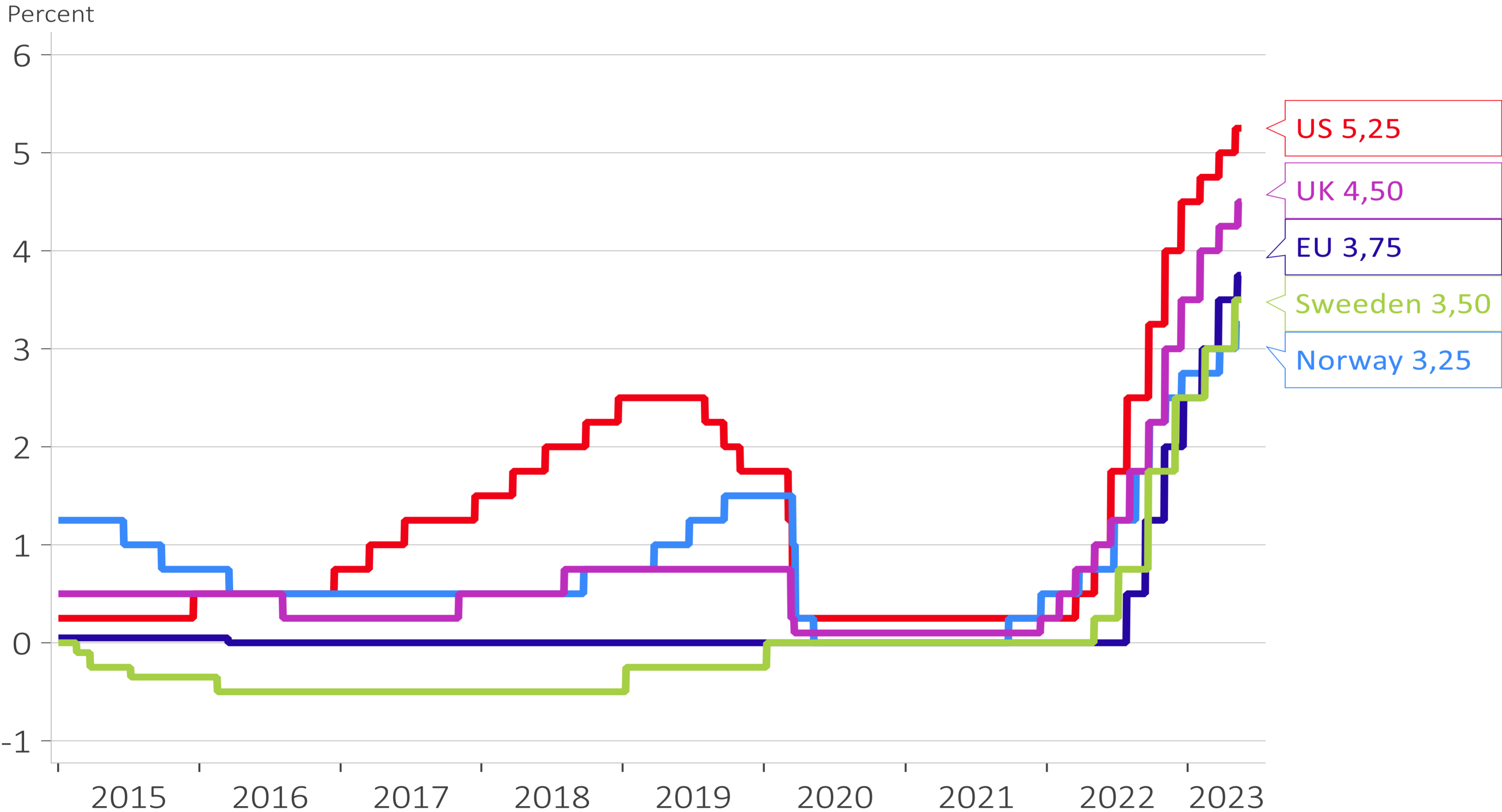
- Tiår med utflytting av produksjon
- grønn omstilling gir ustabile kraftsystem og mangel på mineraler, egenproduksjon og energi i vesten

for lite av det vi trenger

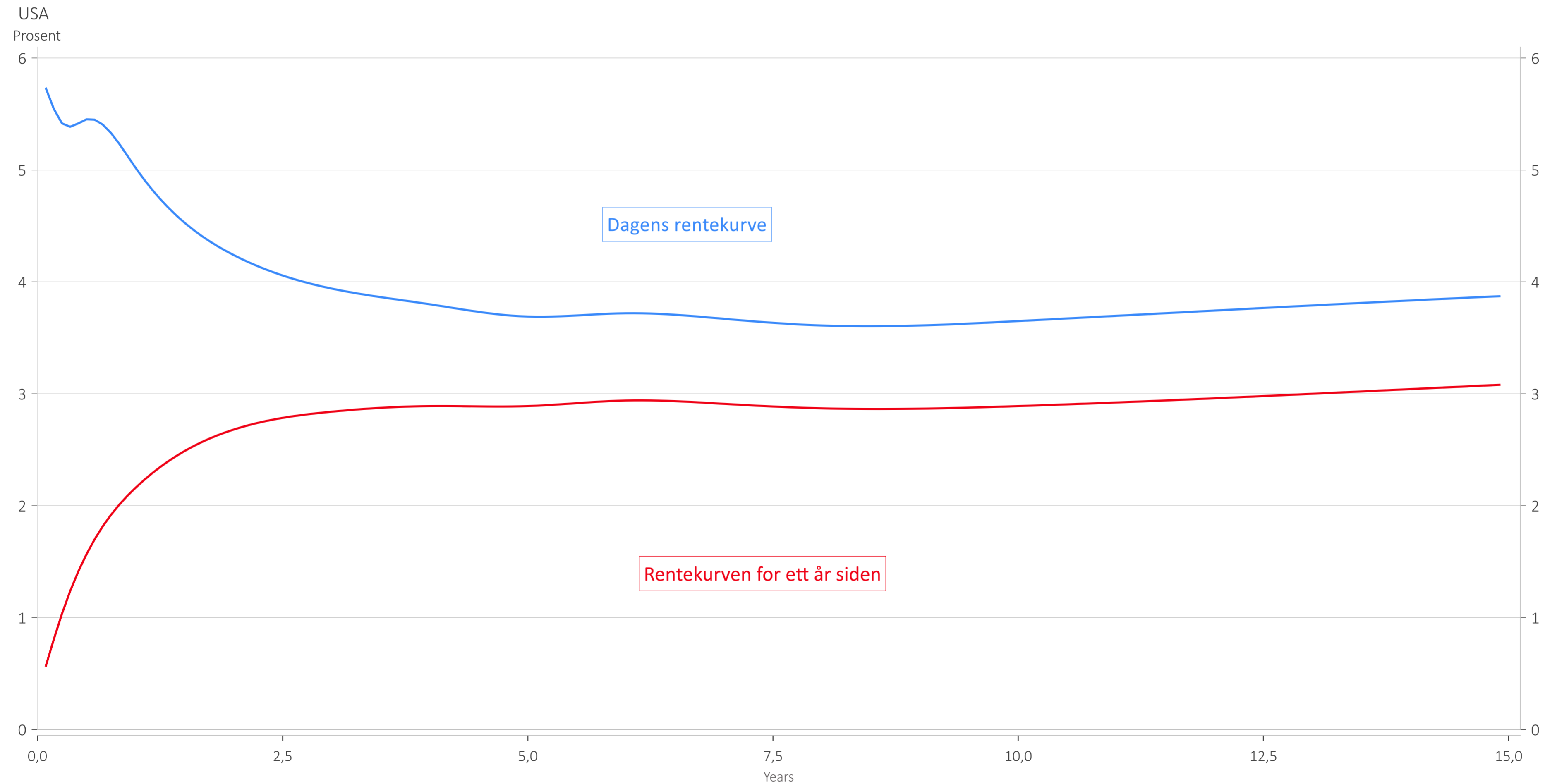
Vekst i pengemengde må videre ned i Norge, dvs kan bety en renteheving til

Fra løfte om nullrenter i mange år til raske og kraftige renteøkninger for å knekke inflasjonen

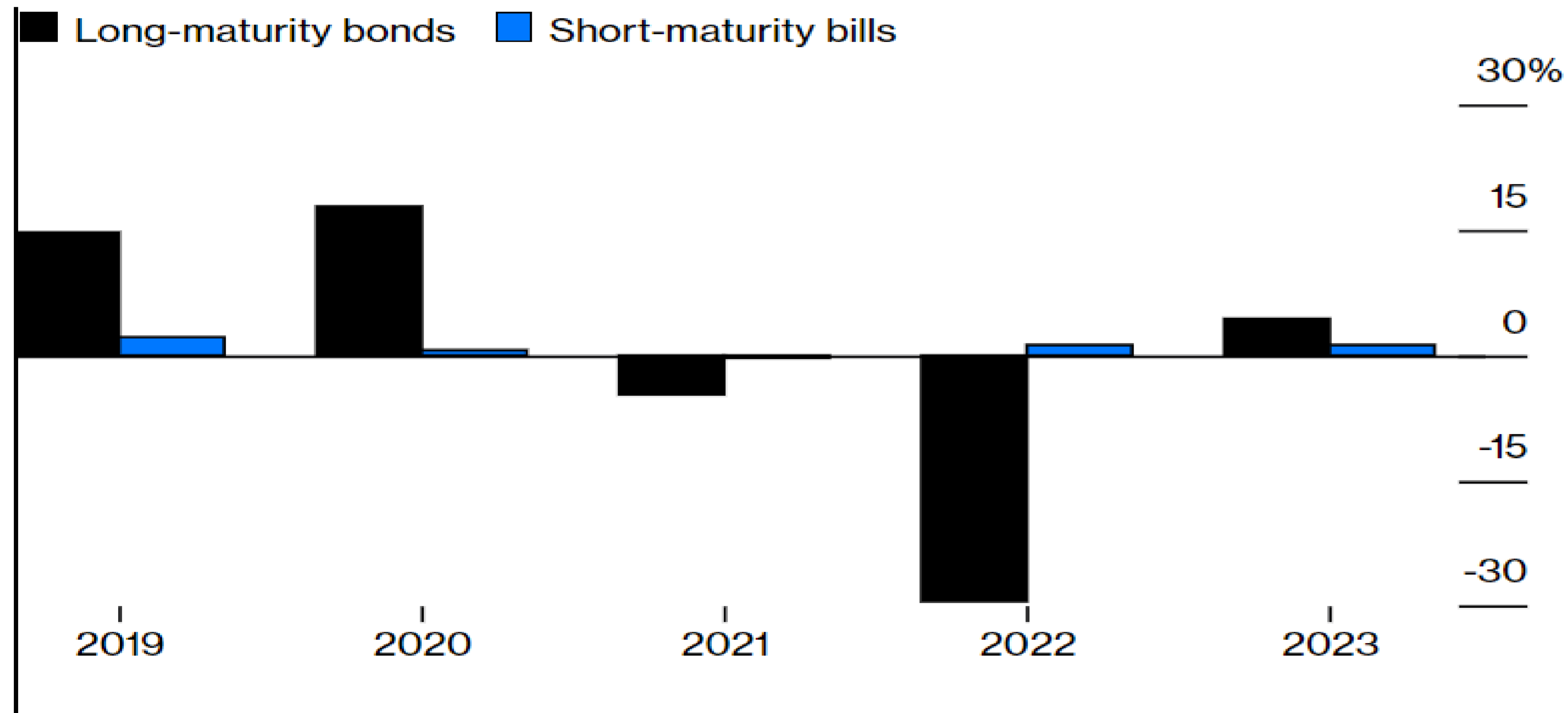

USA: ekstrem endring i renter på 1 år, negativ helning på rentekurven er ikke bra for banker

Når rentene stiger faller verdien av rentepapirer

Total return of Bloomberg US Treasury indexes

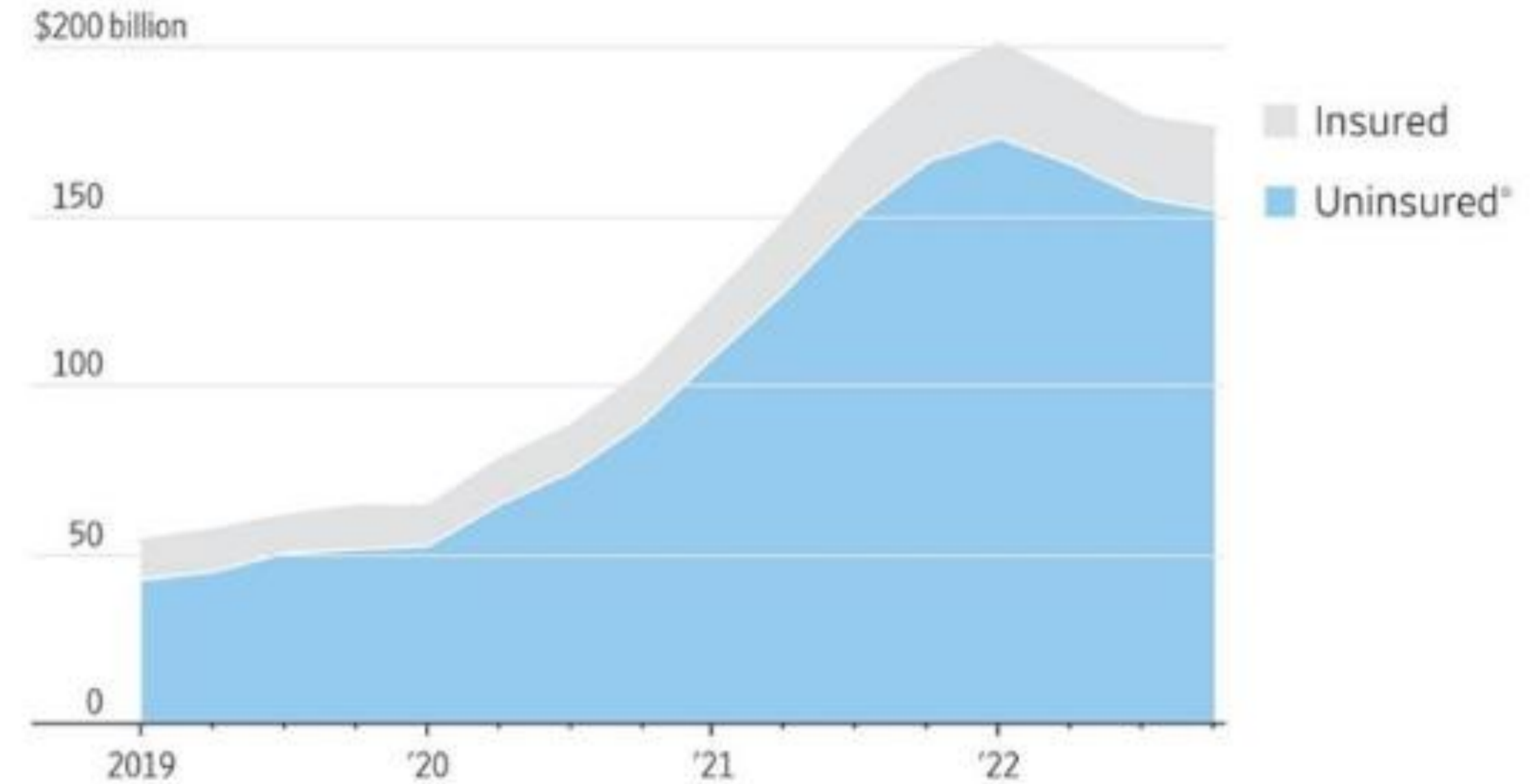
Source: Compiled by Bloomberg
2023 return as of March 27.

USA: nisjebanker i trøbbel. Store banker strengt regulert

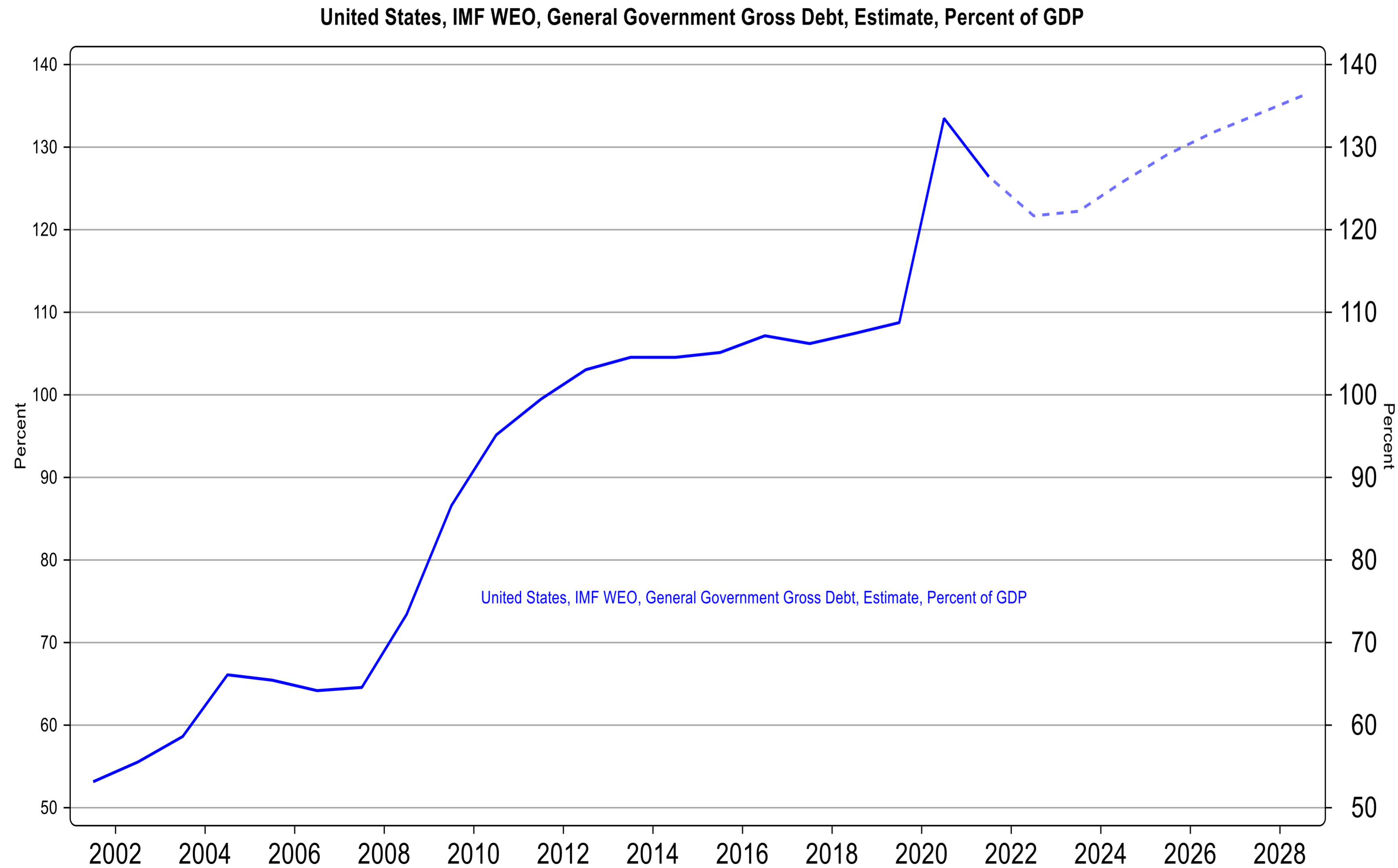
LIVE UPDATED 3 HOURS AGO
SVB collapse latest news: Biden vows to do 'whatever is needed' to protect US bank deposits

Silicon Valley Bank's deposits

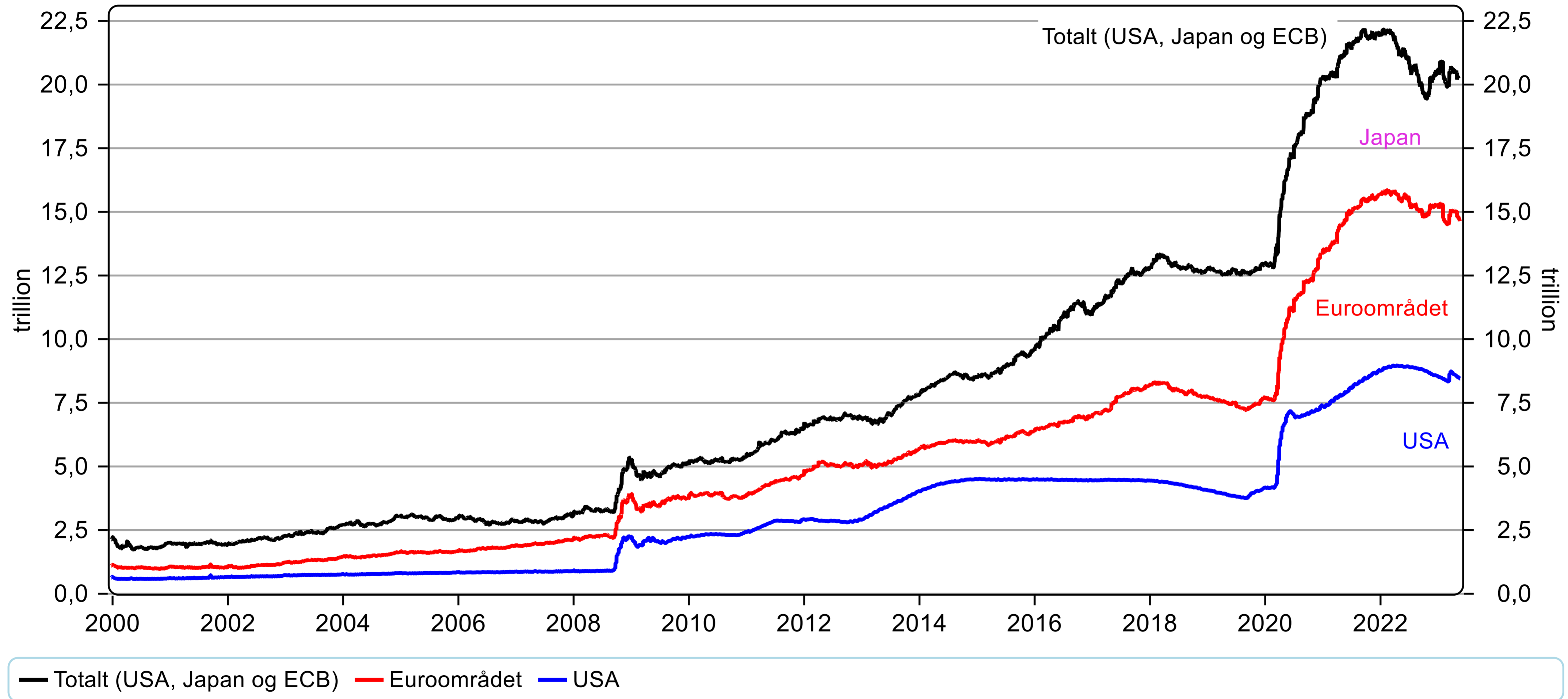

*Estimate
Source: Federal Financial Institutions Examination Council

USA: underliggende problem er høy gjeld

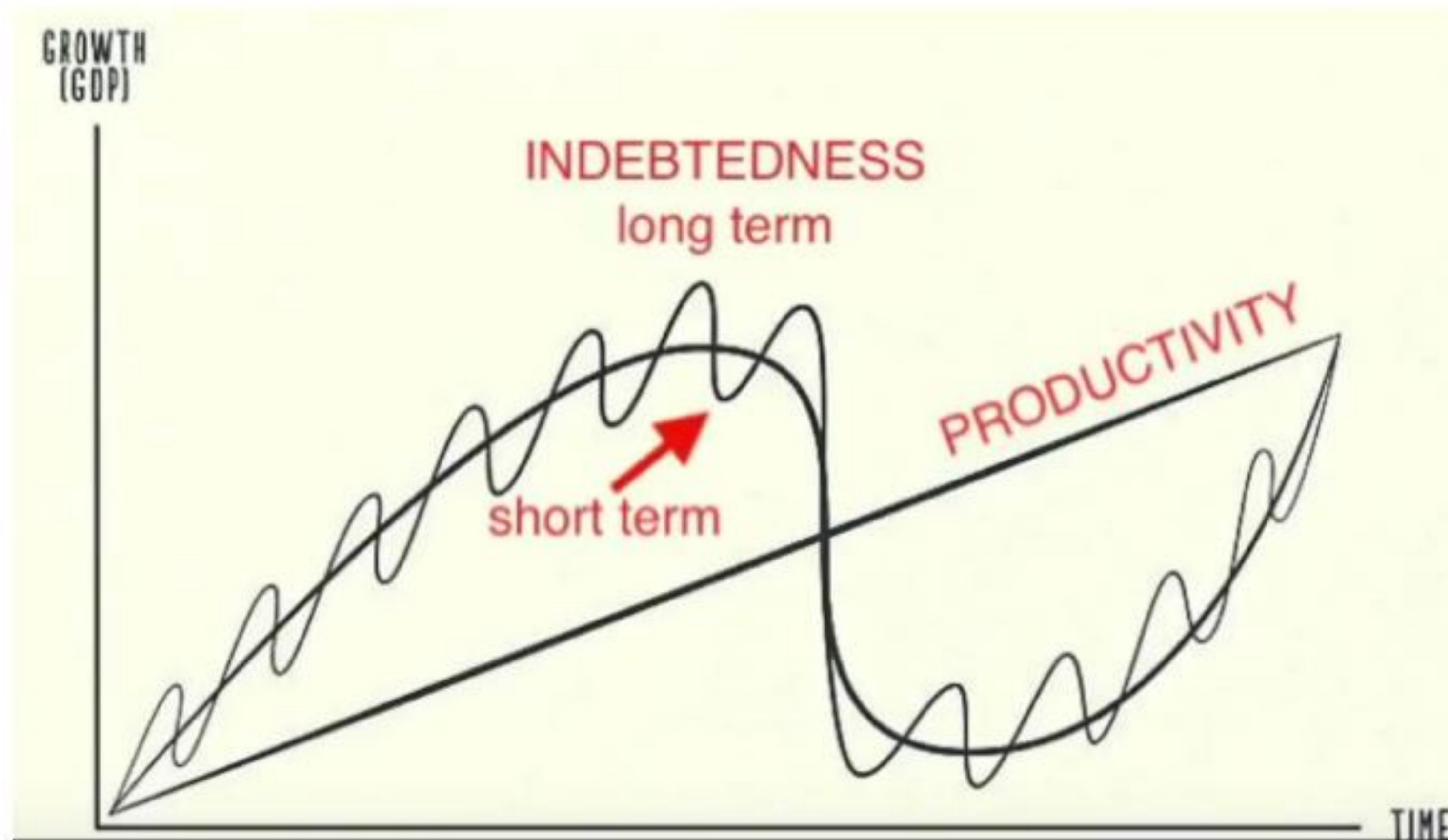
Sentralbanker har kjøpt opp statslån i kriser, hva nå?

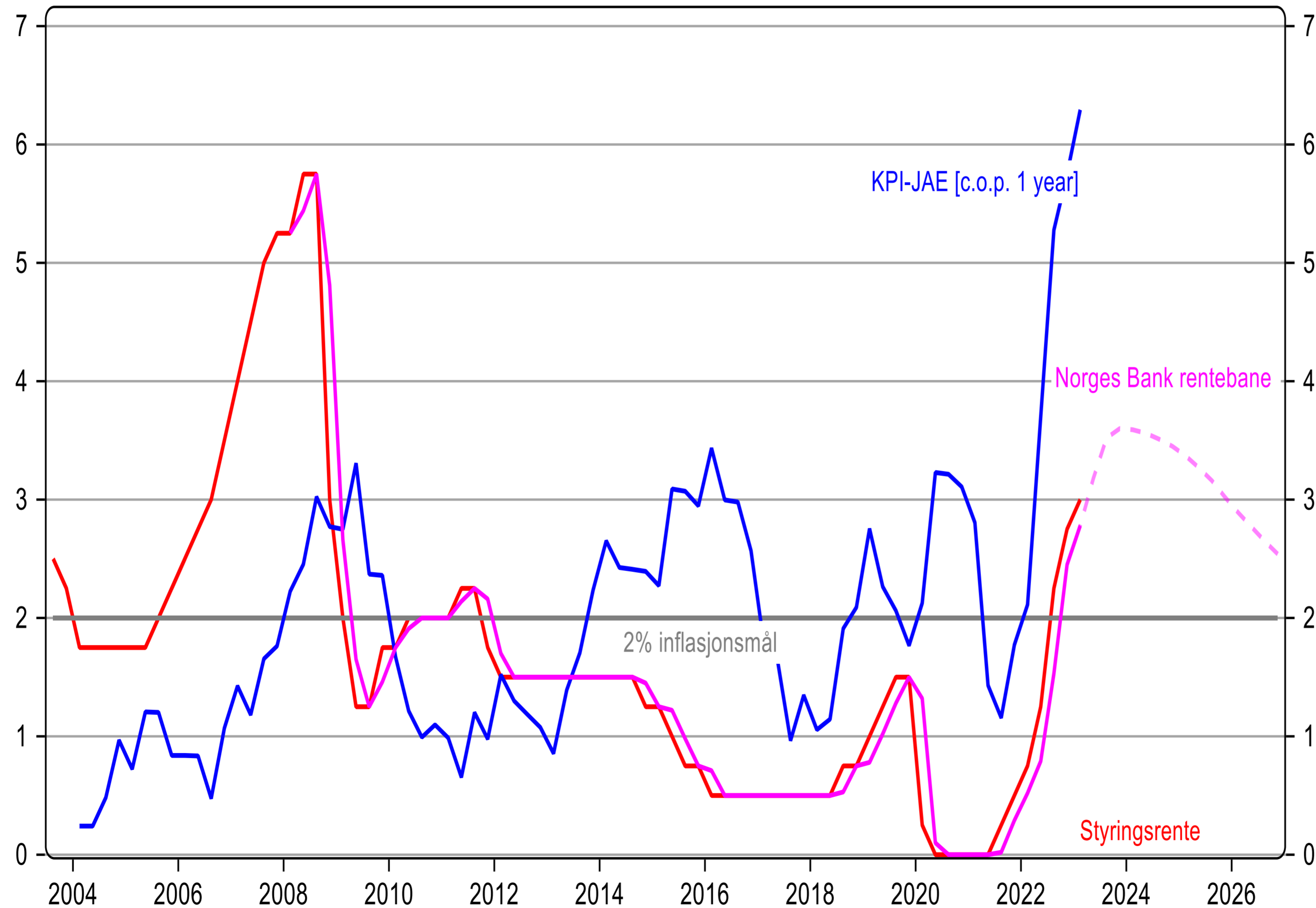
Hvordan bli kvitt statsgjeld?

- Skatt
- Økte avgifter og andre inntekter til stat/kommune
- Inflasjon
- Lave renter

Vestens problem: Gjeld og svak produktivtetsvekst

Norge: svært høy prisvekst, Norges Bank må heve renten

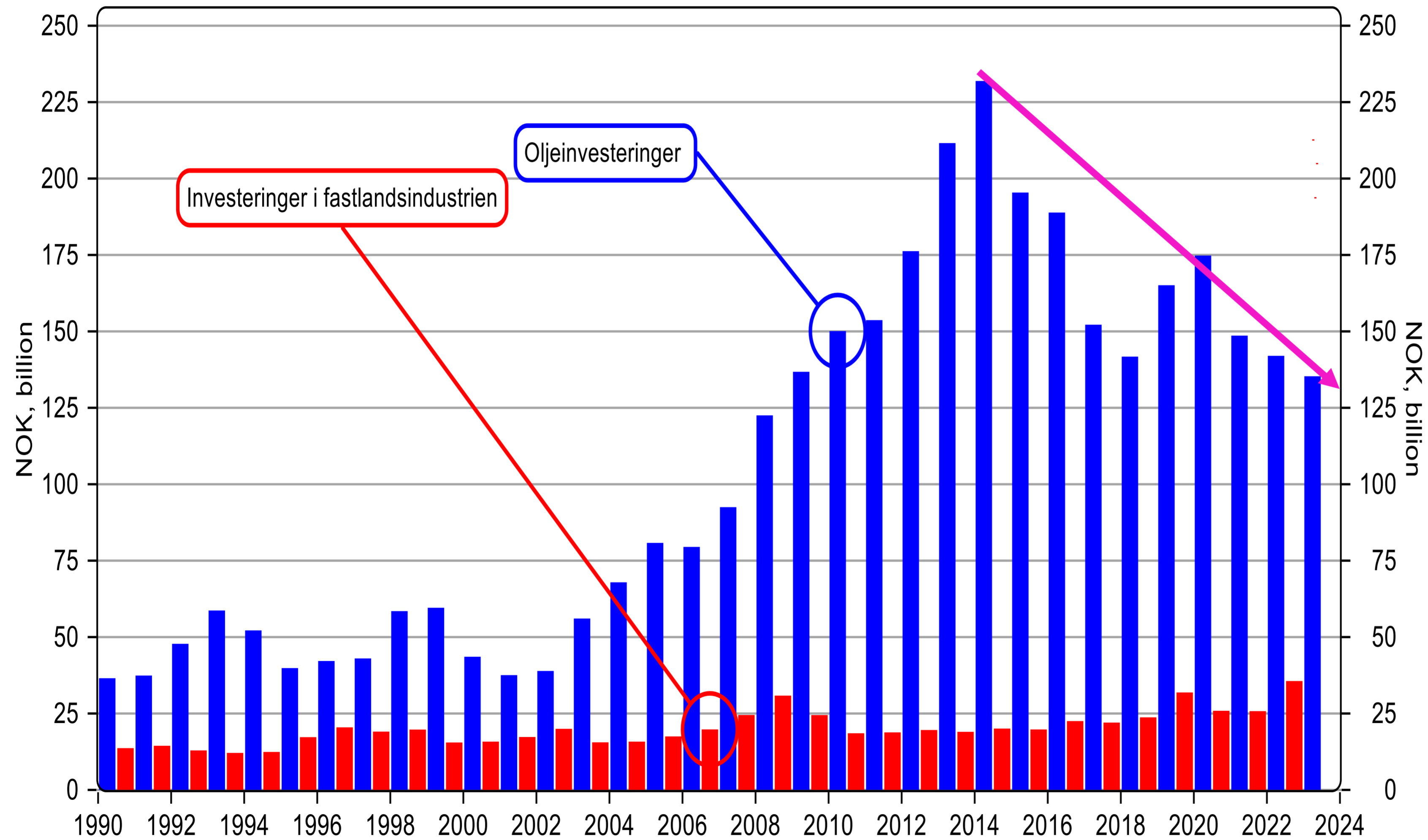

Norge: svakere krone gir økte importpriser, og mindre arbeidsinnvandring

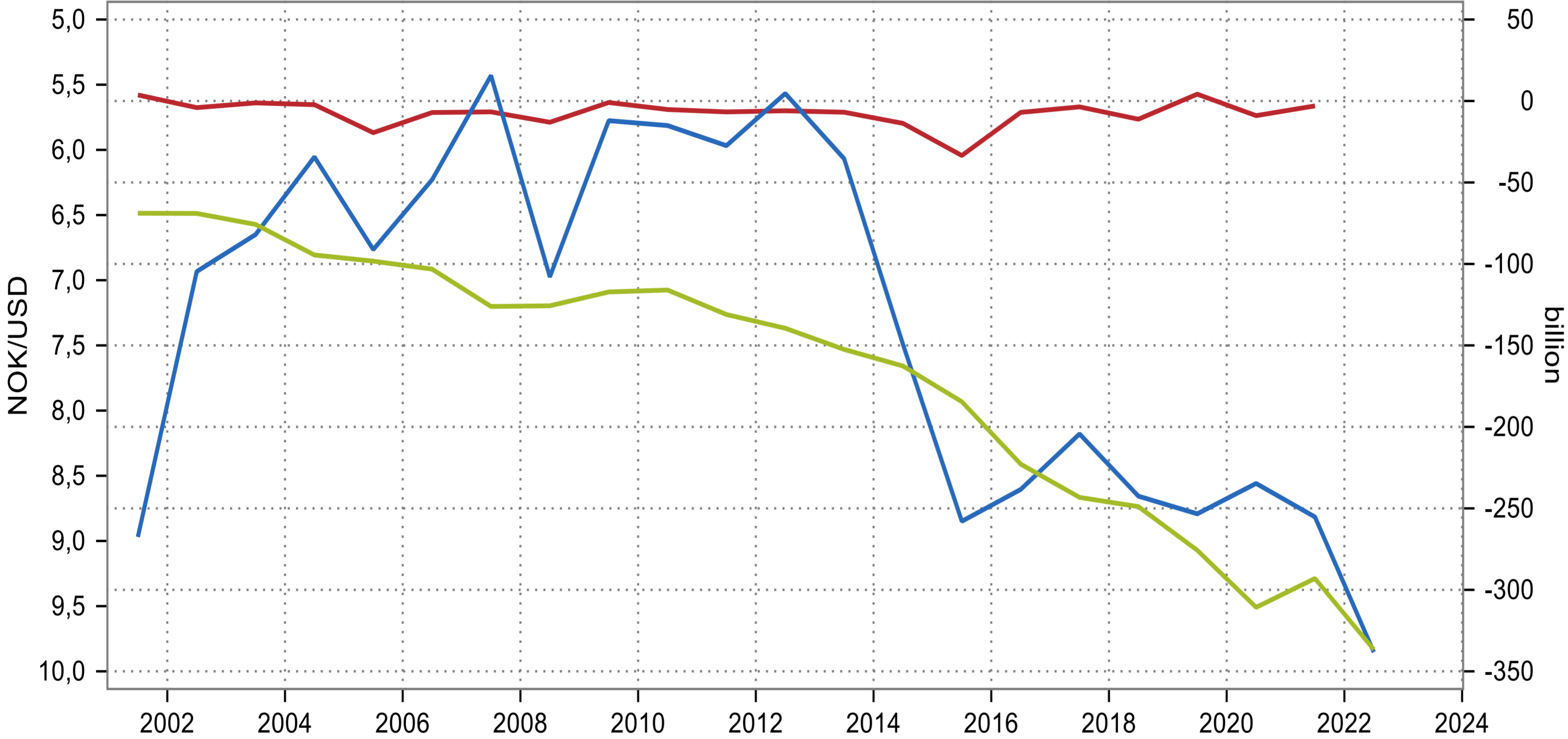
Norway, FX Spot Rates, Central Bank of Norway, Fixing

Oljealdrene på hell betyr mindre investeringer, og mindre ringvirkninger

Norge: handelsbalanse utenom olje

- Foreign Trade, Balance (Mainland Exports - Imports Excluding Ships & Oil Platforms), NOK, rhs
- FX Spot Rates, Macrobond, NOK per USD, lhs
- UNCTAD, Foreign Finance, Foreign Direct Investment, Individual Countries, Direction: Inward-Direction: Outward, Flow, Current Prices,...

Norge: Inflasjonsmål og handlingsregel i mars 2001

 NORGES BANK

Opprettholdbar lønnsvekst

- Solidaritetsalternativet (Aukrust-modellen)

Lønnsvekst hos våre handelspartnere	3-4 prosent
(+ Produktivitetsvekst i Norge - produktivitetsvekst ute)	0
<hr/>	
= Rom for lønnsvekst i Norge	3-4 prosent

- Inflasjonsmål

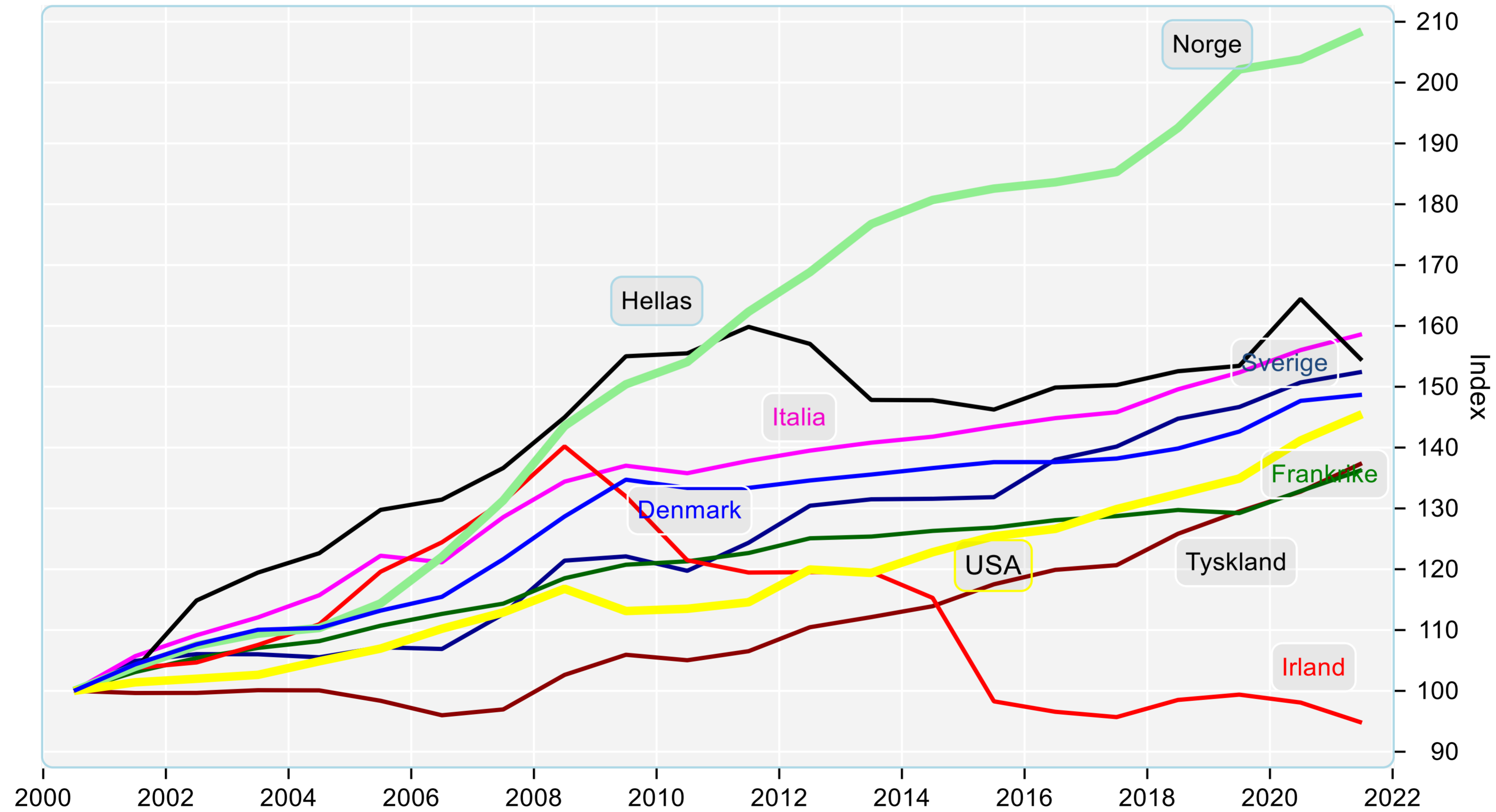
Regjeringens inflasjonsmål	2½ prosent
+ "Normal" produktivitetsvekst	2 prosent
<hr/>	
= Rom for lønnsvekst i Norge	4½ prosent

Inflasjonsmålet
ble senket til 2% i
2018

Kilde: Svein Gjedrem, tale

Lønnsvekst siden 2001

OECD Economic Outlook, Unit Labour Cost in Total Economy, Estimate, Calendar Adjusted, SA, Index

Norge: norske gebyr 3x så dyrt som i naboland

Gebyrjokk for bruk av sesongarbeidere: – Helt horribelt, sier Bondelaget

Jordbærbonde Arnstein Pollestad må betale 189.000 kroner i gebyr til UDI for 30 vietnamesere har plukket et eneste bær. Norsk ungdom vil han ikke lenger satse på.

ABONNENT 3 MIN | PUBLISERT: 17.06.23 — 07.58 | OPPDATERT: EN DAG SIDEN

Selv har han holdt på med jordbær dyrking siden 1989.

– Da var vi over tre tusen jordbærprodusenter i dette landet. Nå er det 282.

– *Hva hadde skjedd hvis du ikke kunne ansatt utenlandske sesongarbeidere?*

– Stengt på dagen. Uten dem hadde denne bedriften vært nedlagt.

– Ja. Vi gjorde det under pandemien i 2021. Vi hadde 101 norske skoleungdommer fra 17 år her. Våre beregninger viste at en norsk jordbærplukker i en vilkårlig uke var en tredjedel så effektiv som en polsk plukker på samme tid. Det betyr at vi måtte bruke tre ganger så mange norske plukkere for å ta opp den samme mengden jordbær på samme tid som vi gjorde med utenlandske plukkere.

– I år krever UDI 6300 kroner i gebyr i søknad for hver arbeider. Det til tross for at dokumentasjonen UDI krever har de fra før, etter som plukkerne fra Vietnam tidligere har fått godkjenning fra direktoratet, sier Pollestad.

Han må dermed betale 189.000 kroner i gebyr til UDI før vietnameserne har plukket et eneste bær.

– Saksbehandlingsgebyrene blir dyrere og dyrere. For rundt 11 år siden var gebyret per søknad på 1200 kroner, sier Pollestad.

Det gir en økning i behandlingsgebyret på 425 prosent siden 2012.

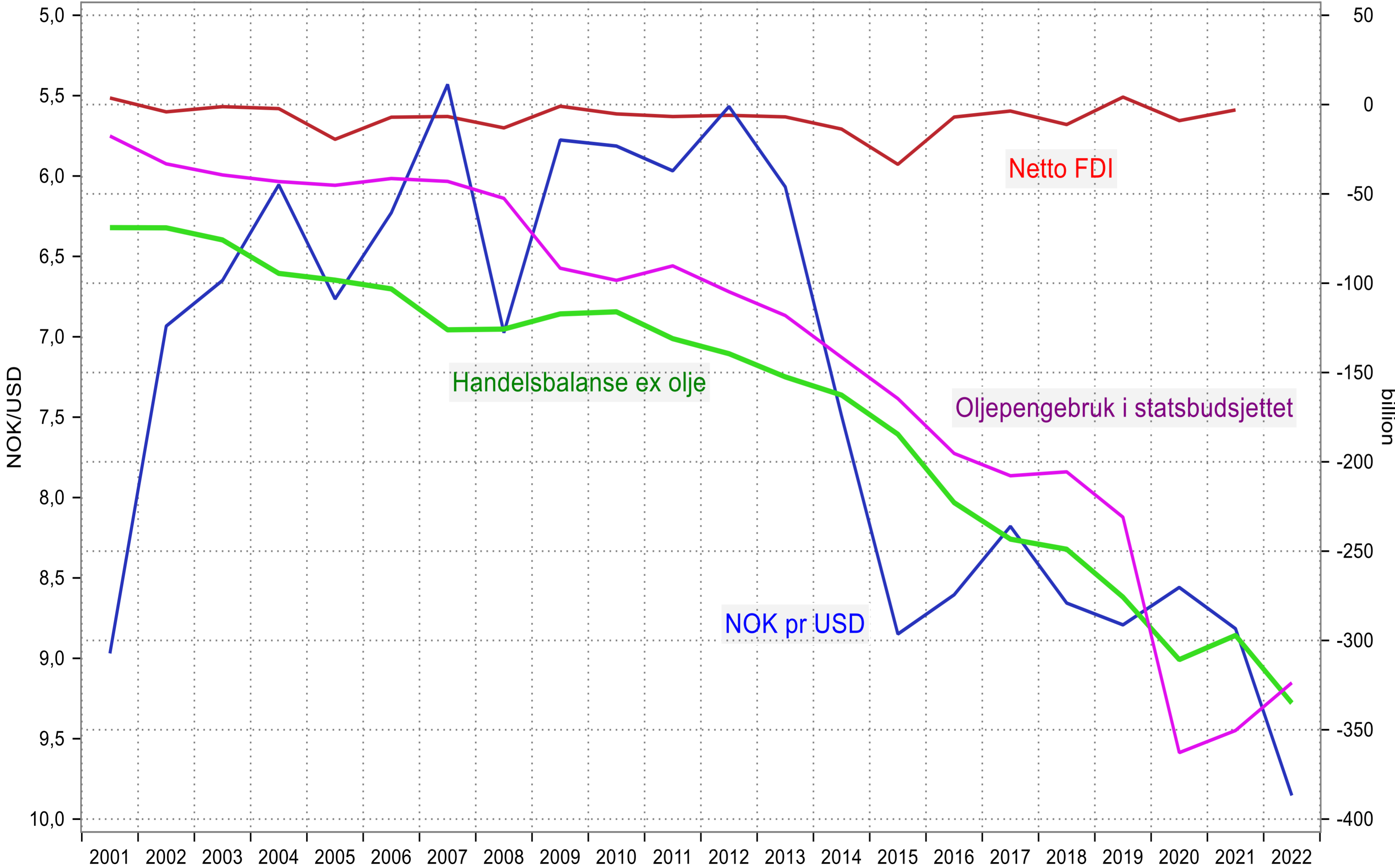
– Størrelsen på gebyrene er politisk bestemt, sier Christiane Heffermehl Lange, enhetsleder i UDI Opphold i en epost, og henviser til Justisdepartementet.

Der understrekes det at gebyrene skal dekke utgifter.

– Gebyrene har økt til dagens nivå fordi de skal reflektere kostnadene ved å behandle søknadene, sier Andreas Bjørklund, senior kommunikasjonsrådgiver i Justisdepartementet i en epost.

Kilde: Dagens Næringsliv 17. mai 2023

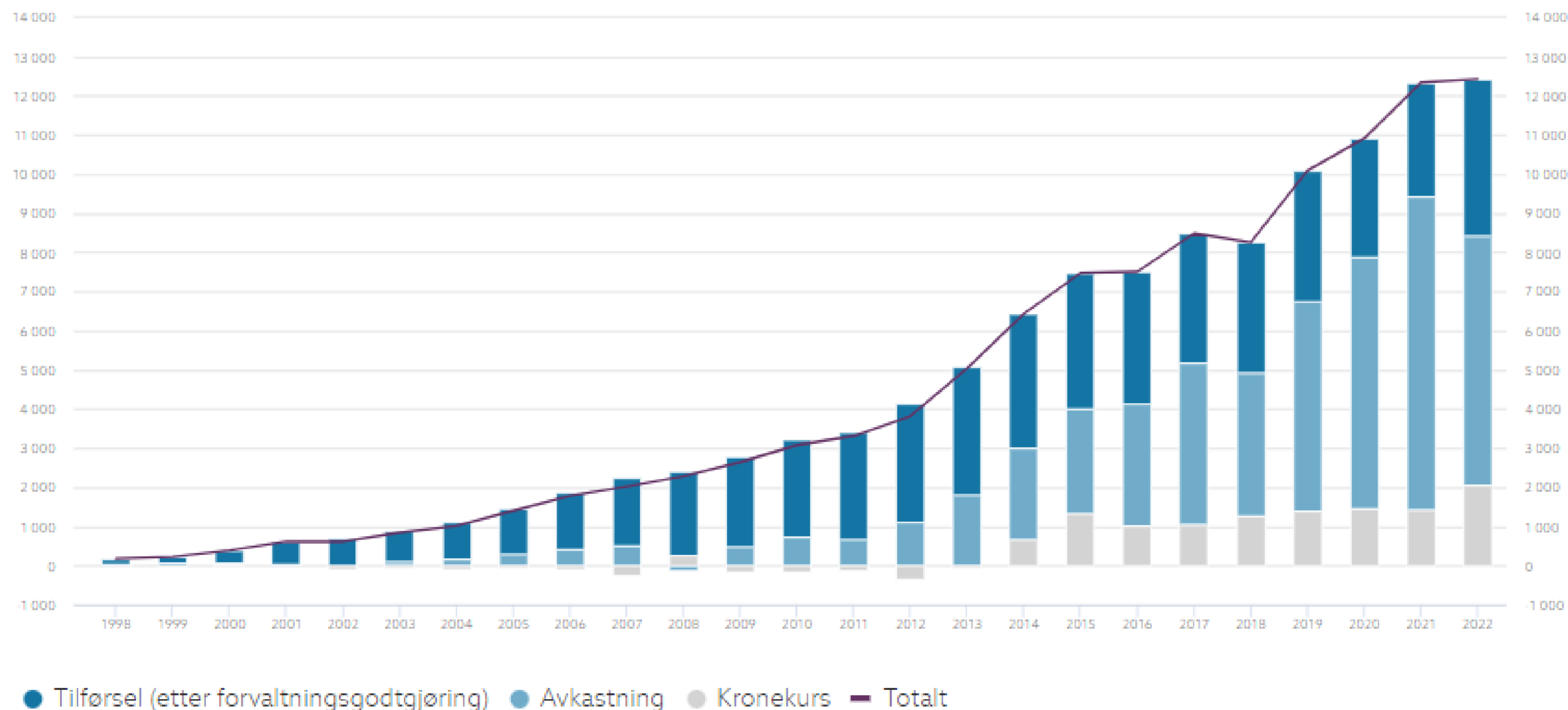
Norge: handelsbalanse utenom olje

Norge: svak krone øker oljefondets verdi

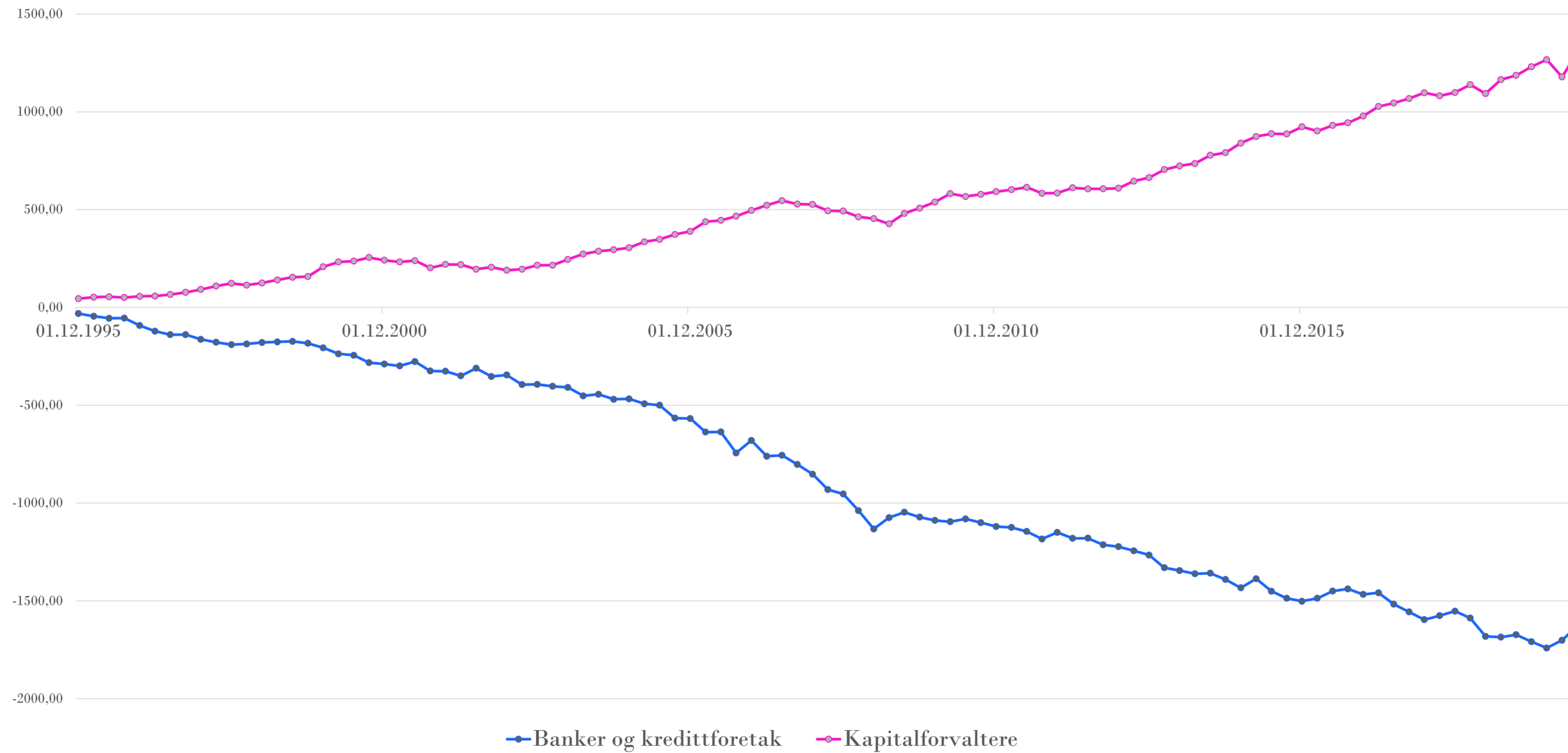
Markedsverdiens utvikling

Ved utgangen 2022 var fondets markedsverdi 12 429 milliarder kroner. Den største delen av verdien var avkastning på fondets investeringer, som totalt utgjorde 6 370 milliarder kroner. 3 994 milliarder av fondets verdi var netto tilførsel fra staten og 2 065 milliarder kom fra svingninger i kronekursen.

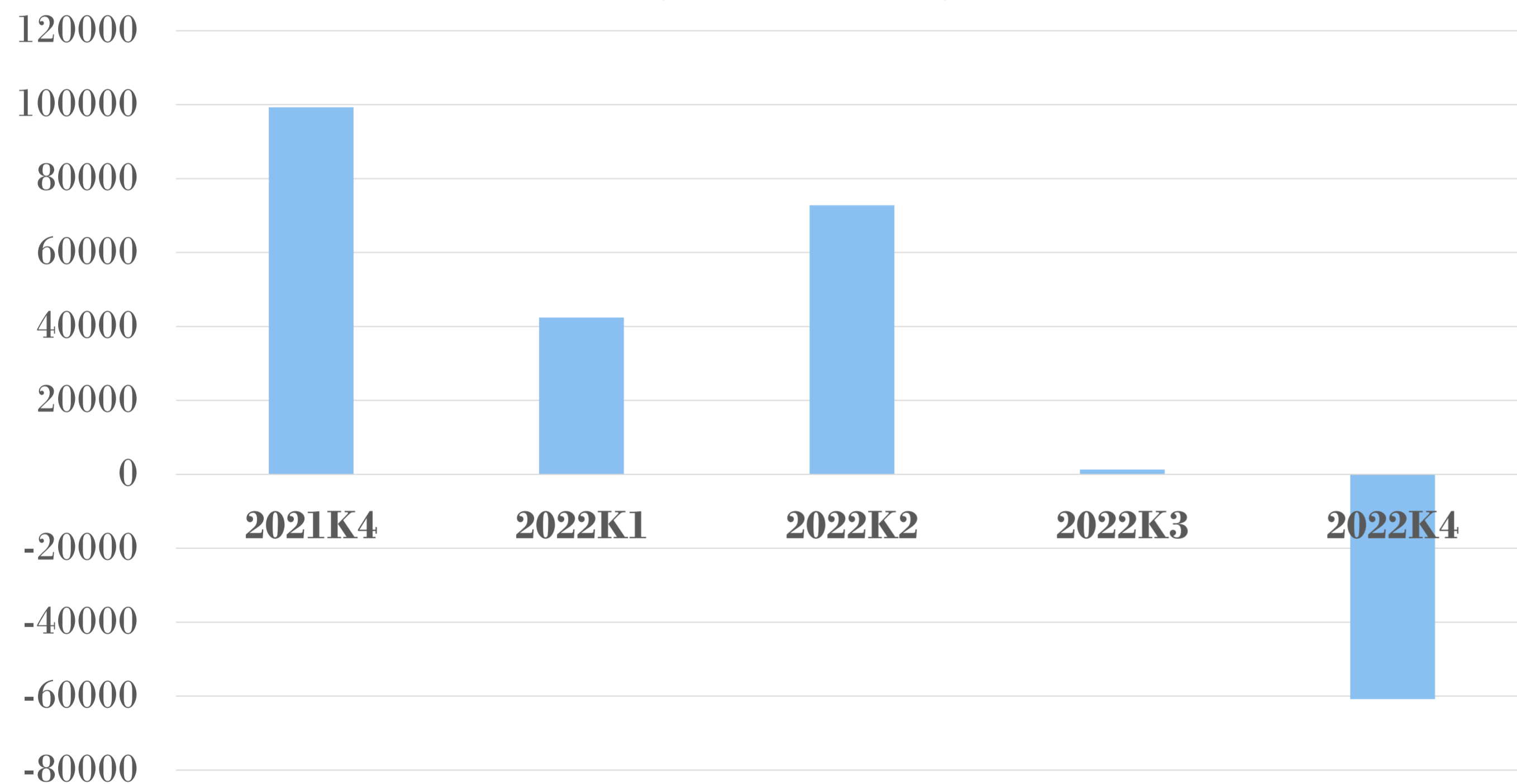
Kapitalforvaltere øker investeringer i utlandet

Norge: Netto kapital inn- og utgang, mrd NOK

Utlendinger solgte norske verdipapirer i Q4 2022

Utlendingers netto kjøp av norske verdipapirer
(mill kroner)

Norske porteføljer blir mindre norske

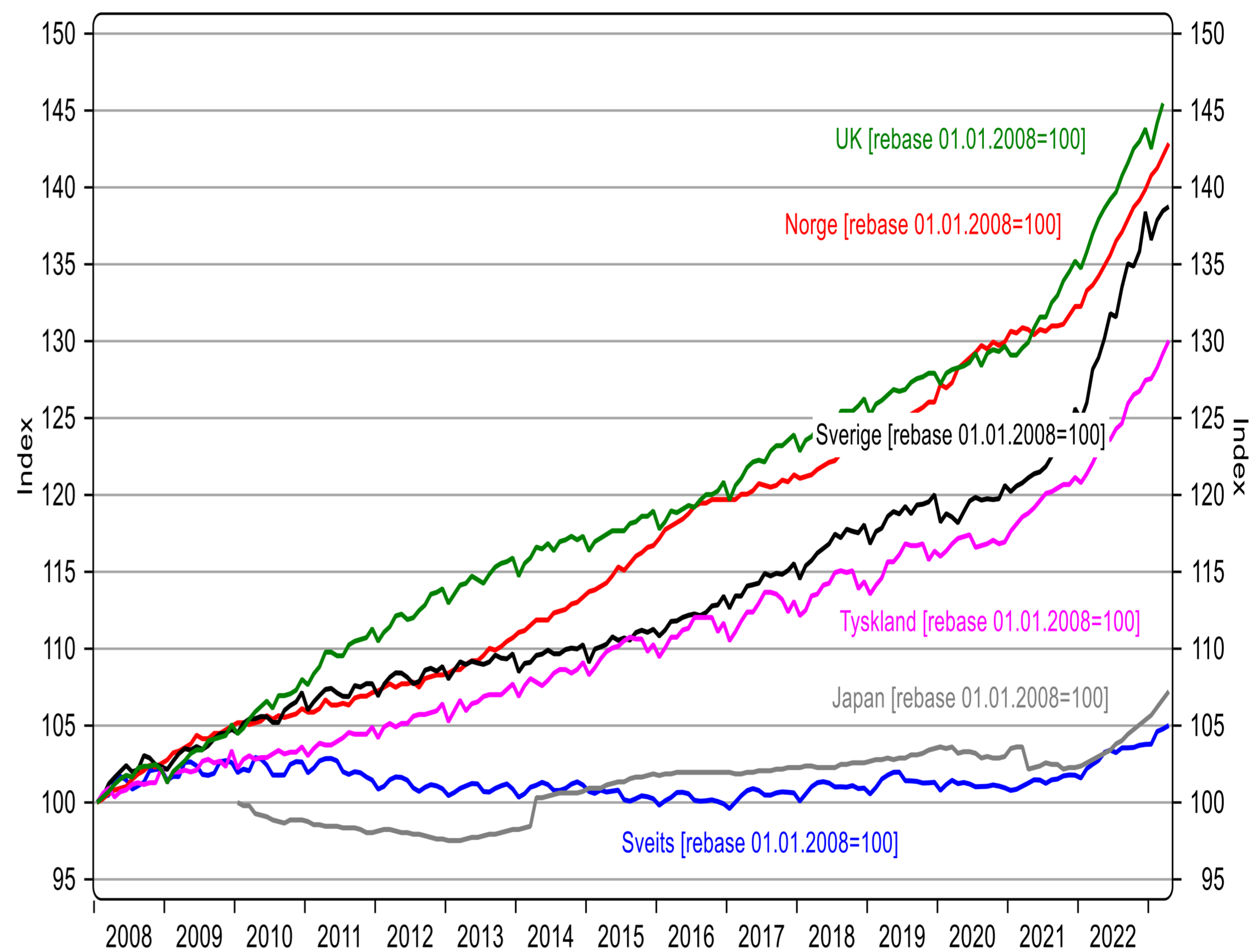
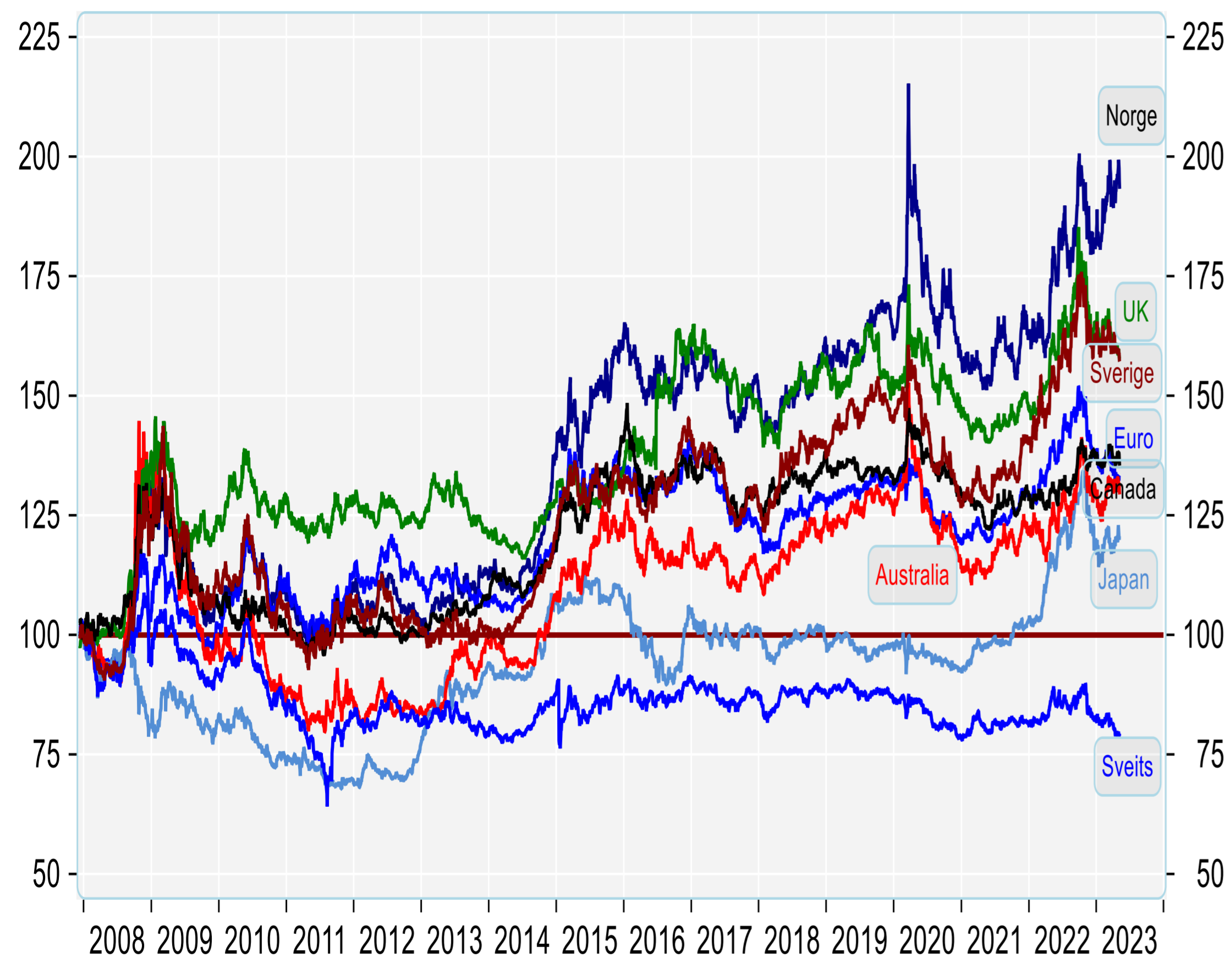
Nordmenn investerer mindre i norske aksjer nå enn tidligere, viser en undersøkelse utført av eToro.

Publisert 29. mars 2023 kl. 19:45

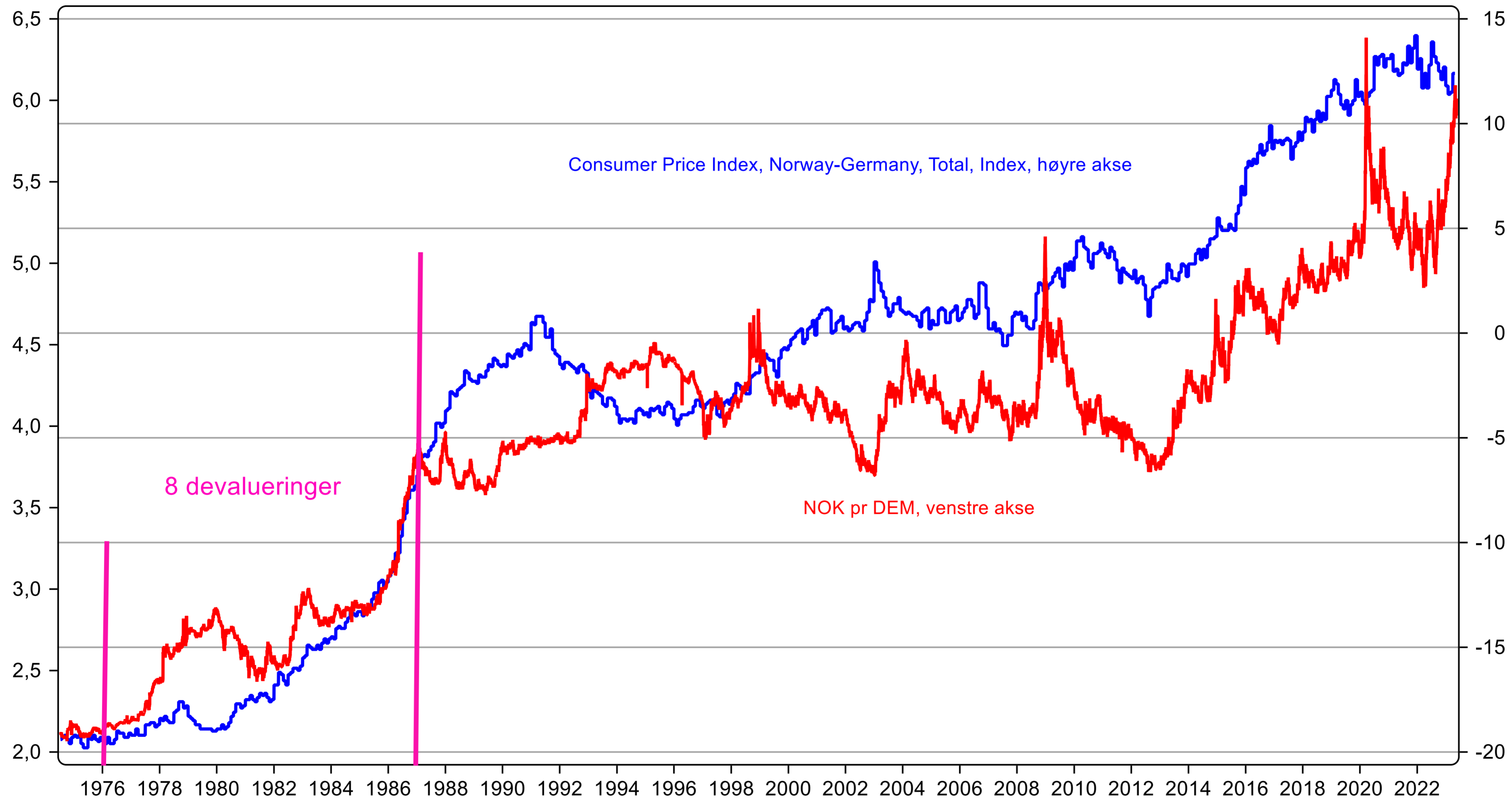
Finansavisen

Svak valutakurs bidrar til høy inflasjon

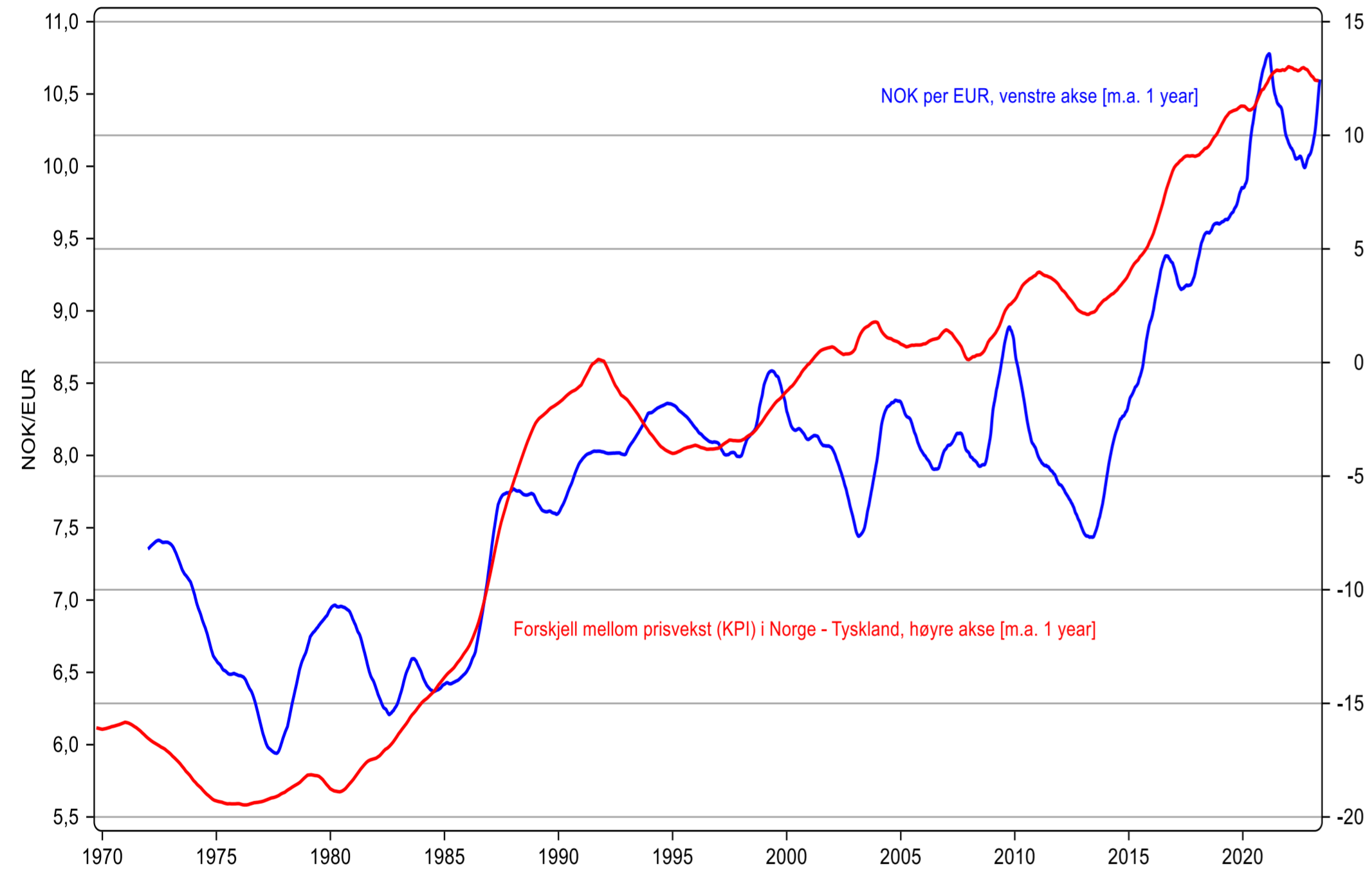

Norge: svak krone fordi vi har hatt høyere pris og kostnadsvekst

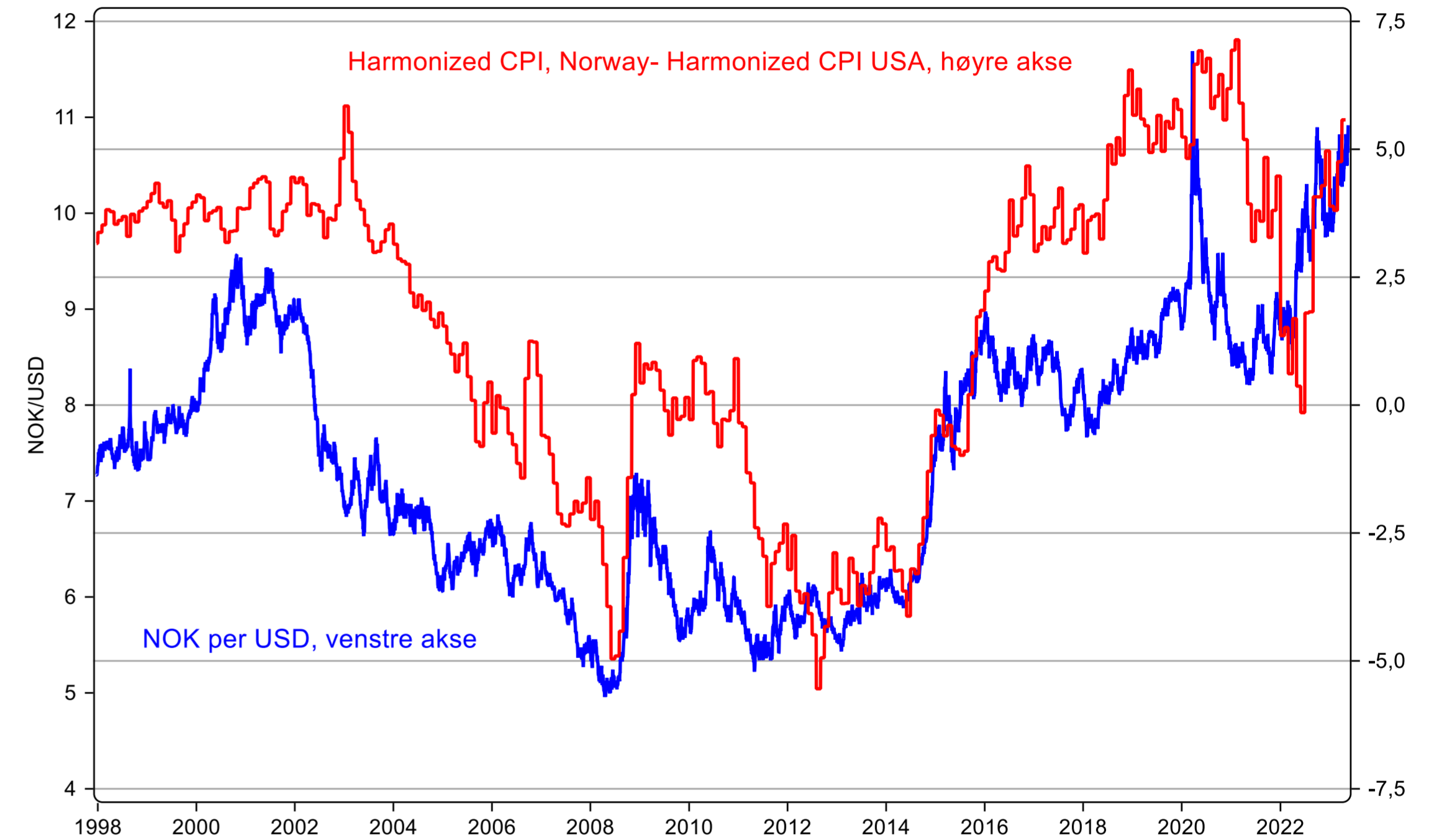

Norge: svak krone fordi vi har hatt høyere pris og kostnadsvekst

Euroområdet

USA

Norge: svak krone bra for turisme, og en del nordmenn vil reise mindre

Rekordsvak krone gir turistboom

Både dollaren, euroen og den danske kronen er blitt over 20 prosent mer verdt målt i norske kroner det siste året. – Dette er en drømmesituasjon, sier Per-Arne Tuftin i Norsk Reiseliv.

2 MIN | PUBLISERT: 18.03.23 — 10.03 | OPPDATERT: EN MÅNED SIDEN

Vestlandet, her med Bergen sett fra Fløien, opplever som resten av landet en kraftig økning i bestillingene fra utenlandske turister godt hjulpet av svak norsk krone. (Foto: Øyvind Elvsborg)

Harald Berglihn

Følg meg

– Det er blitt råbillig for amerikanere og europeere å dra på ferie i Norge. Og samtidig er det blitt dyrt for nordmenn å dra utenlands.

Det sier Per-Arne Tuftin, direktøren for bransjeforeningen Norsk Reiseliv, som omfatter landets 15 største reiselivskonsern innen hotell, transport og opplevelser med til sammen vel 40.000 ansatte.

– Dette er en drømmesituasjon for norsk reiseliv, legger han til.

Utlendingane tilbake på hotell i mars

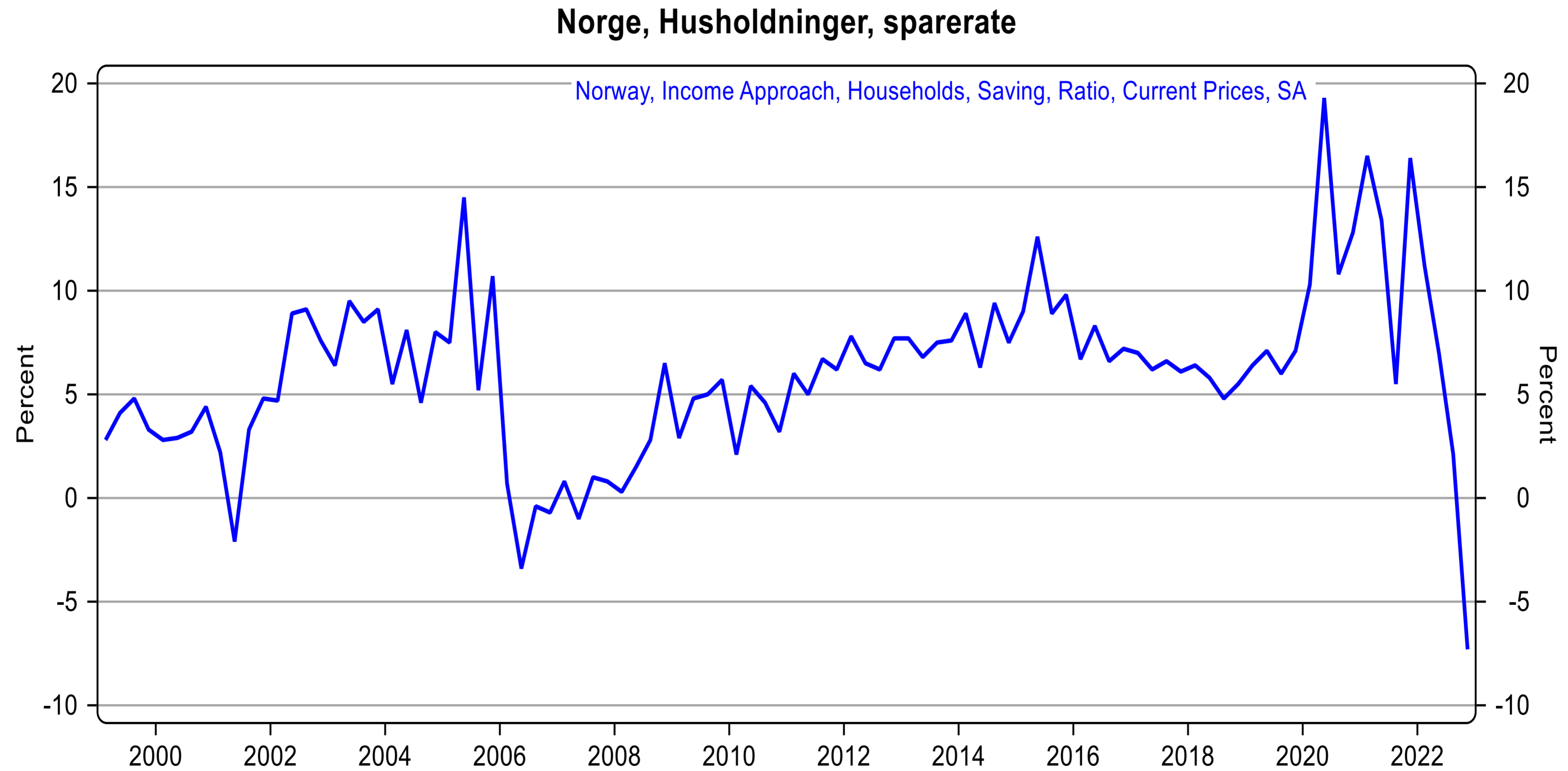
Ikkje sidan 2019 har det vore så mange utanlandske hotellovernattingar i ein mars måned.

Publisert: 28. april 2023

Forfattar: [Magnus Dybwik Larsen](#)

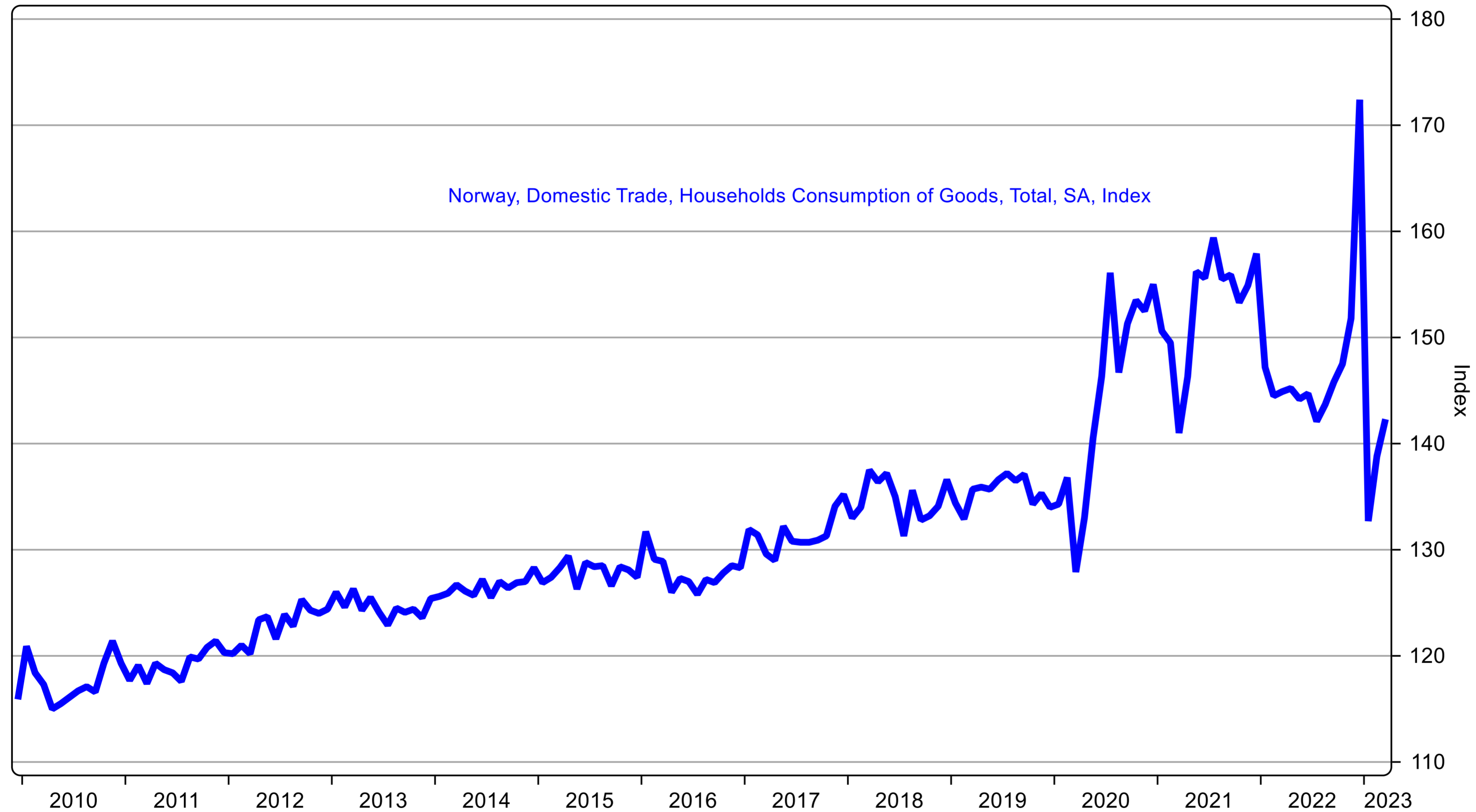
På grunn av pandemirestriksjonar har det lenge vore vanskeleg å samanlikne utviklinga i [overnattingar](#) direkte med same periode året før. Nå er ikkje dette lenger tilfellet, og resultatet er ein beskjeden auke i overnattingar ved kommersielle overnattingsverksemdar. Auka var på 2,2 prosent samanlikna med mars 2022. Bak dette talet skjuler det seg derimot store forskjellar. Norske overnattingar var om lag uendra, medan utanlandske overnattingar er opp 9,3 prosent.

Norge: tvungen sparing under Covid – nå tæres det på sparekontoen

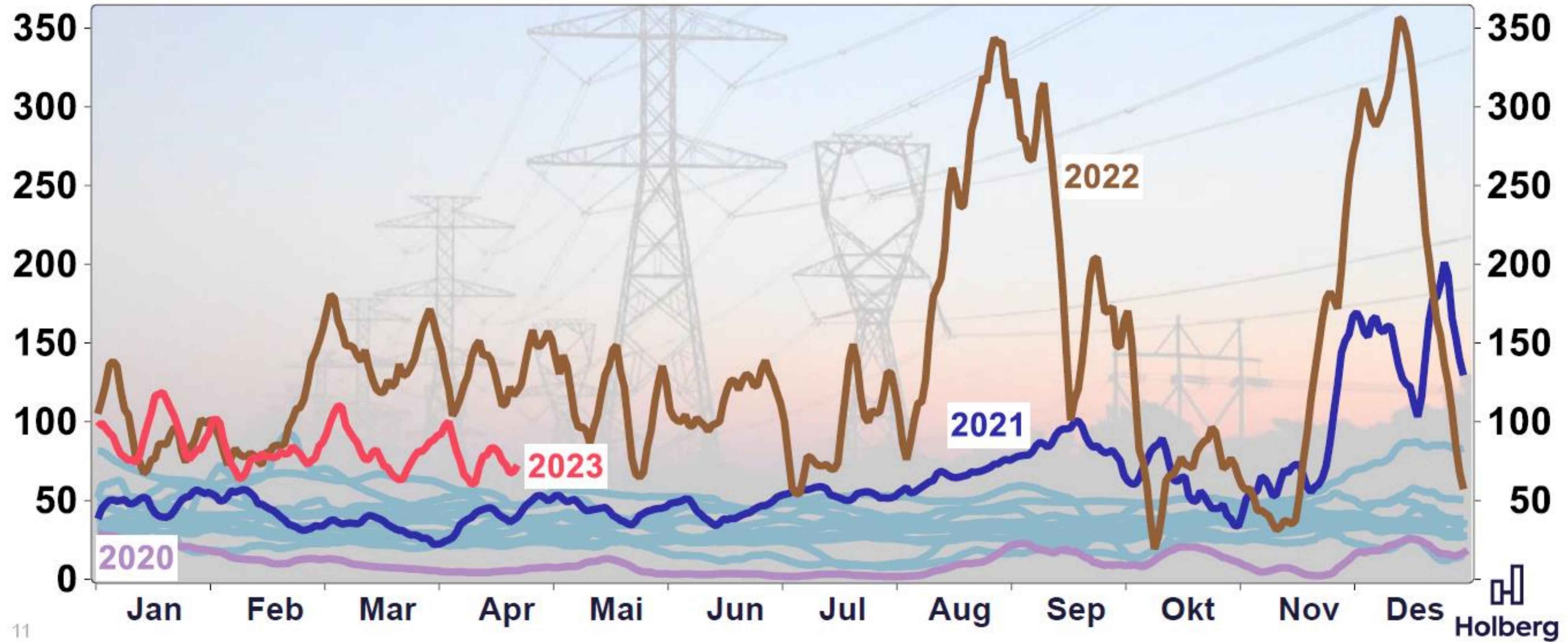
Norge: rentene begynner å bite for de med høy gjeld

Norway, Domestic Trade, Households Consumption of Goods, Total, SA, Index

Norge: strømprisene normalisert? Eller stille før stormen?

Strømprisen i Norden
Euro pr. MWh. 2009-2023.

11

RNB venter fall i privat konsum i år

2022–2023

Meld. St. 2

15

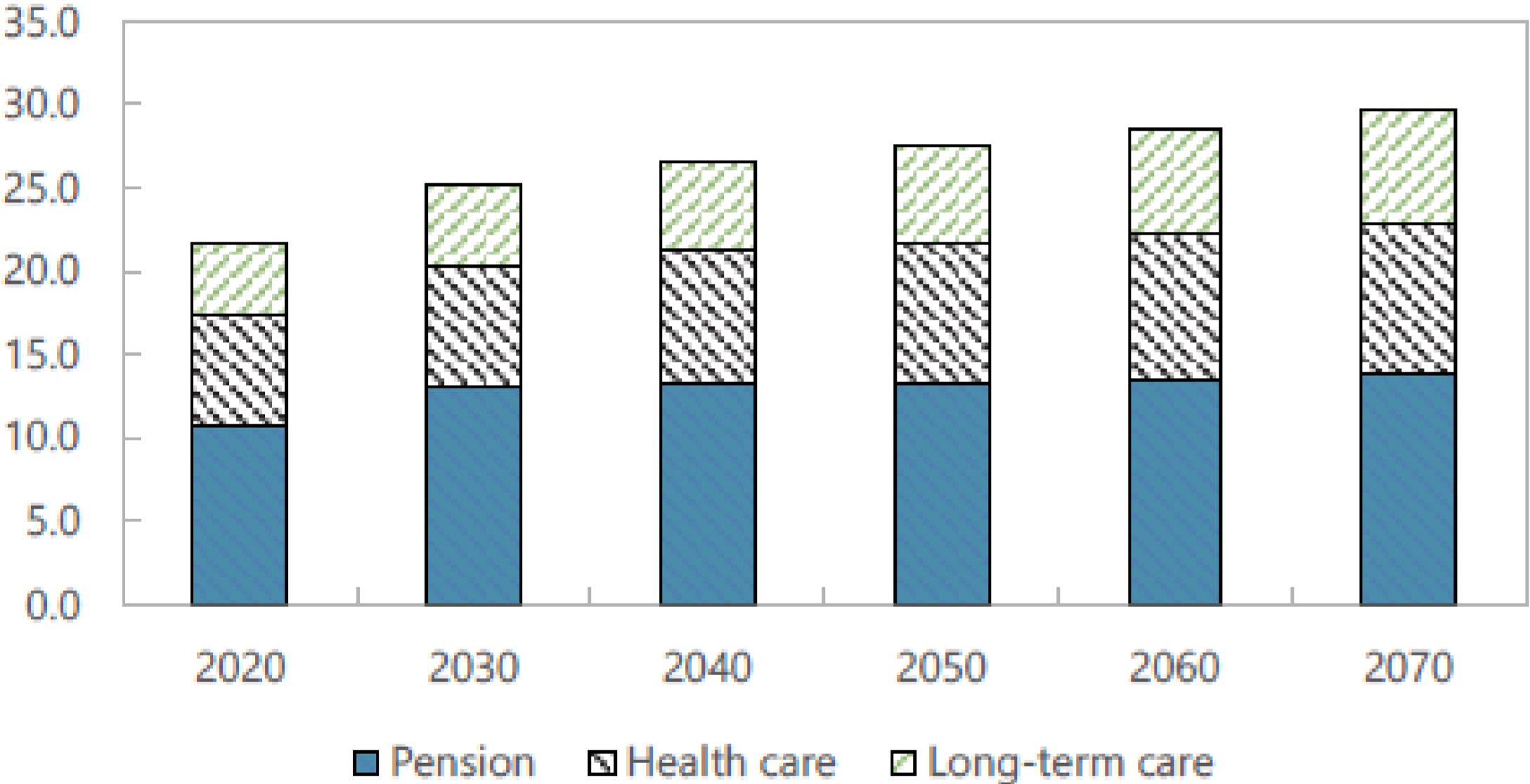
Revidert nasjonalbudsjett 2023

Tabell 2.1 Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis volumendring fra året før, der ikke annet er oppgitt

	Mrd. kroner ¹			
	2022	2022	2023	2024
Privat konsum	1 805,0	6,8	-0,4	0,7
Offentlig konsum	1 036,1	0,1	1,4	..
Bruttoinvesteringer i fast kapital	1 096,2	4,4	-0,2	0,4
Herav: Oljeutvinning og rørtransport	177,9	-5,5	3,0	4,0
Bedrifter i Fastlands-Norge	448,4	14,5	0,6	2,0
Boliger	232,1	-1,4	-5,3	-2,1
Offentlig forvaltning	237,1	0,9	1,2	..
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ²	3 758,6	4,8	0,0	0,5
Eksport	3 100,6	5,9	4,1	3,0
Herav: Råolje og naturgass	1 972,9	0,3	3,1	4,0
Varer og tjenester fra fastlandet	947,0	9,4	5,6	3,9
Import	1 521,8	9,3	1,1	1,5
Bruttonasjonalprodukt	5 569,2	3,3	1,3	1,2
Herav: Fastlands-Norge	3 569,3	3,8	1,0	1,0

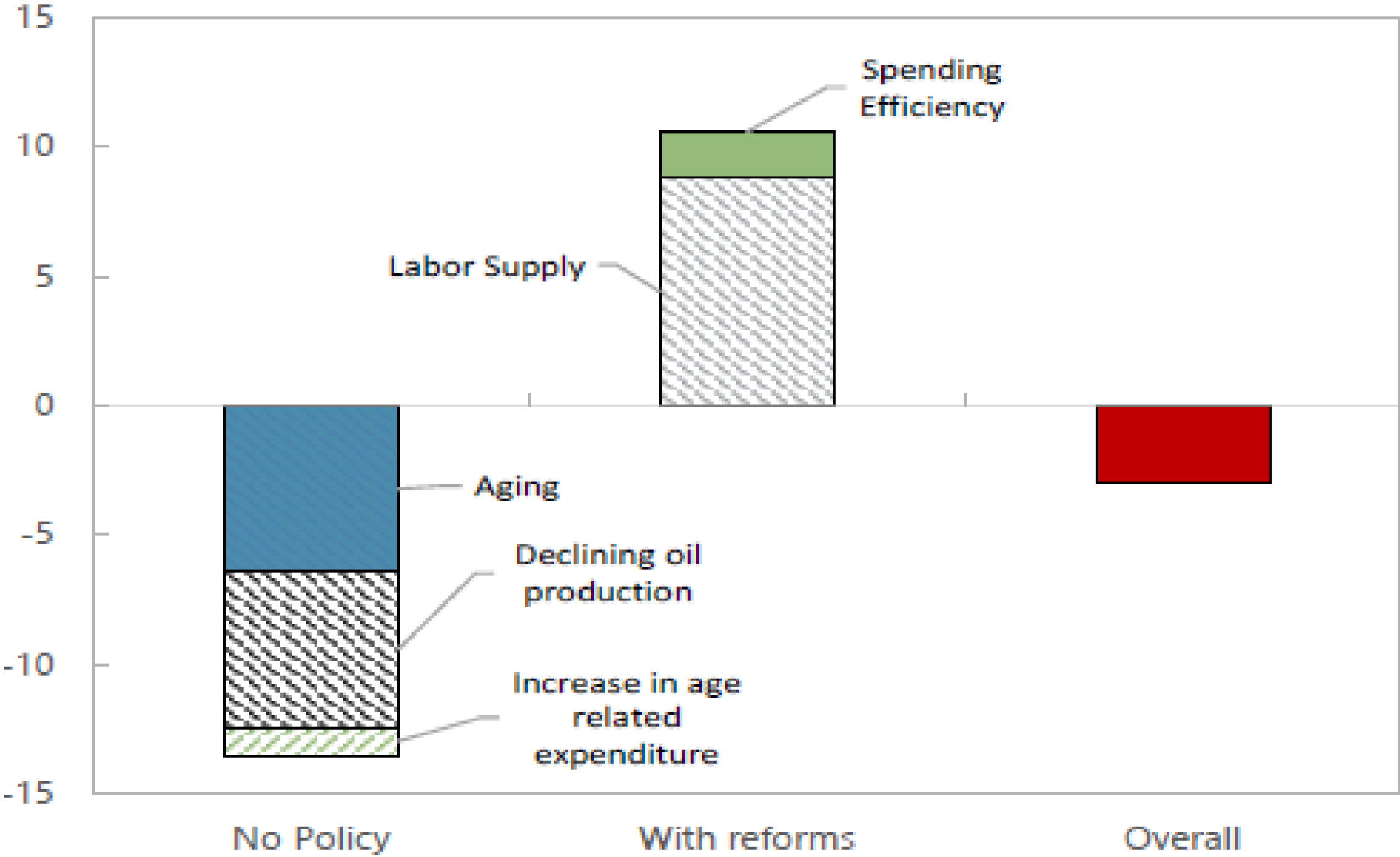
Norge: behov for strukturelle reformer i møte med økte kostnader knyttet til eldrebølgen

Aging Related Costs by Decade
(Percent of mainland GDP)

Impact on Real GDP per Capita

(End of the horizon, difference from baseline, percent)

IMF, september 2022

Eierskap viktig for sikkerhetspolitikk

Politikk | Krigen i Ukraina

Stoltenberg advarer mot avhengighet av Kina

Butikk er også politikk, og vi må ikke gjøre samme feil som vi gjorde med Russland overfor Kina, advarer Natos generalsekretær Jens Stoltenberg. Vi må investere mer i forsvar, mener Stoltenberg.

Regjeringen frykter at Bergen Engines-fabrikken kan brukes til spionasje og sabotasje

Beliggenheten til Bergen Engines ble brått et viktig argument da regjeringen omsider bestemte seg for å hindre russisk kjøp av fabrikken.

Bergen Engines AS ligger rett i nærheten av et viktig forsvarsanlegg: Lyttestasjonen på Heggerneset ved Herdlefjorden. Foto: Bjørn Erik Larsen

PST urolig for utenlandske oppkjøp etter coronakonkurser: «Dårlig stilt mot konkurrenter som ikke må tjene penger»

Strategiske oppkjøp i Norge kan bli brukt for å øke innflytelsen eller tilegne seg sensitiv teknologi, advarer norske sikkerhetstjenester.

Forsvarsminister Frank Bakke-Jensen tv., sjef for Etterretningstjenesten, visesjef Nils Andreas Stensones, Sjøvold da Etterretningstjenesten, Politets sikkerhetstjeneste og Nasjonal sikkerhetsmyndighet la frem sine i Pedersen / NTB

Av David Bach

Publisert: 10. februar 2021

Advokat Harald Hellebust i Wiersholm, som hovedsakelig jobber med kjøp og salg av virksomheter, forteller at Norge har en veldig høy andel av utenlandske oppkjøpere når selskaper selges.

– Historisk har vi sett at andelen ligger mellom 40 og 50 prosent, sier han.

FIRE AV TI: Advokat og partner Harald Hellebust i Wiersholm har tall som viser at 40 prosent av de norske selskapene som har blitt kjøpt opp i perioden 1. januar 2022 til 17. mars 2023, har hatt utenlandske kjøpere. Foto: Wiersholm

Wiersholm følger utviklingen tett. Også Hellebust tror det er enkelte som vil velge å selge virksomheten som følge av høyt skattetrykk.

Andre land ser forsvar, eierskap og skatt i helhet

Opinion Foreign direct investment

Cutting-edge tech takeovers are a strategic threat to the west

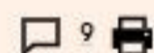
Governments should be more vigilant about foreign acquisitions in critical sectors

ELISABETH BRAW [+ Add to myFT](#)

Kuka, the German maker of industrial robots, was majority acquired by Chinese company Midea in 2016, prompting Germany to change its rules on foreign takeovers © Bloomberg

Elisabeth Braw OCTOBER 7 2019

When Chinese home appliance maker Midea [acquired a majority stake](#) in Kuka, a pioneering German maker of industrial robots, in 2016, Kuka's chief executive, Till Reuter, promised it would remain German. But when [Kuka refocused](#) its attention from Germany to China, [Mr Reuter's contract was terminated](#).

Regulators habitually scrutinise foreign takeovers of major defence contractors, but foreign acquisitions of cutting-edge technology have national security implications too. Governments should be much more vigilant.

Cutting-edge technology is one of the west's strongest assets. It's also easy for others to acquire by taking advantage of the openness of the globalised economy: rivals can weaken their adversaries and strengthen themselves. "Industrial penetration has become a weapon," says George Robertson, the

INVESTOR ACADEMY

Investors' Chronicle

Lessons from history: France's wealth tax did more harm than good

Most European countries that had wealth taxes have scrapped them over the past couple of decades

February 11, 2021
By [Mary McDougall](#)

What's more, it led to an exodus of France's richest. More than 12,000 millionaires left France in 2016, according to research group New World Wealth. In total, they say the country experienced a net outflow of more than 60,000 millionaires between 2000 and 2016. When these people left, France lost not only the revenue generated from the wealth tax, but all the others too, including income tax and VAT.

French economist Eric Pichet estimated that the ISF ended up costing France almost twice as much revenue as it generated. [In a paper published in 2008](#), he concluded that the ISF caused an annual fiscal shortfall of €7bn and had probably reduced gross domestic product (GDP) growth by 0.2 per cent a year. What's more ISF fraud mainly involving an underassessment of property assets was estimated at around 28 per cent of total revenues.

NATIONAL STRATEGY for CRITICAL AND EMERGING TECHNOLOGIES

OCTOBER 2020

NATO PARLIAMENTARY ASSEMBLY
ASSEMBLEE PARLEMENTAIRE DE L'OTAN

SCIENCE AND TECHNOLOGY COMMITTEE (STC)
GENERAL REPORT

STRENGTHENING ALLIANCE
S&T RESILIENCE

General Report
Sven CLEMENT (Luxembourg)
Acting General Rapporteur

023 STC 22 E rev.1 fin – Original: English – 20 November 2022

Norge: eneste land i verden som fortsatt har en skatt som oppmuntret norske privat eiere av industribedrifter til å selge til utlendinger

Eksempel: Norsk bedrift med verdensledende grønn teknologi,
Utenlandsk eier 50/50.

Formuesskatt på den norske eieren gjør at eierne hvert år må ta ut 1 millioner (for å dekke formuesskatt til norsk eier, pluss utbytteskatten)

Utbyttet som går til den norske eieren går til staten

Utbytte til den utenlandske eier (minus utbytteskatt) kan settes på konto

Alternativt for eksempelbedriften kunne 10 millioner over 10 år bli værende i selskapet for investering og videreutvikling av bedriften lokalt, og gjøre den mer konkurransedyktig (hele dette beløpet trekkes ut av bedriften ene og alene for å dekke norsk skatt på eierskapet)

Ingen andre land har vesentlig formuesskatt på direkte eierskap i bedrifter. Rammer særlig Vestlandet som har stor andel familieeide bedrifter.

Skatten rammer kun private norske bosatte eiere, og betyr ingenting for statseide og utenlandske bosatte eiere

Norge: må øke konkurransekraft og produktivitet

Rammevilkår for norske eiere

Rita Karlsen

14. september kl. 17:01 · 🌐

Her forklares det lettfattelig at det handler om arbeidsplasser. For vårt lille firma utgjør den nye verdifastsettelsen av oppdrettskonsesjoner ca 30 mill i ekstra utbytte. 30 mill som vi kunne brukt mye bedre på å investere i vekst og utvikling på Senja. Flytter vi til Sveits så kam vi investere disse pengene på Senja, men det blir nok mer enn mitt Husøyhjerte kan tåle...

Elisabeth Holvik

13. september kl. 10:19 · 🌐

Ved at Røkke flytter til Sveits, så vil han fremover slippe å tappe Aker for utbytte. Røkke beskytter dermed Aker fra å bli belemret med å ha en stor norsk eier... [Se mer](#)

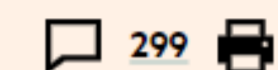
FINANSAVISEN.NO

Røkke måtte ta ut 612 millioner i utbytte - bare for å betale skatt

Kjell Inge Røkke sto foran et umulig dilemma. I 15 år har han levd uten inntekt, men betalt for...

Rammevilkår for kinesiske eiere

James Kynge in London, Sun Yu in Beijing and Leo Lewis in Tokyo YESTERDAY

Tianjin Saixiang's "nanoknife" may be a form of precision surgery, but it is indicative of a broad trend that is reshaping China's economic relationship with the rest of the world.

Made by a little-known Chinese company, it is designed to target prostate cancer without invasive surgery. Tianjin Saixiang was given the official imprimatur of "little giant" in 2020, meaning it qualifies for preferential treatment in return for helping China to climb the technology ladder.

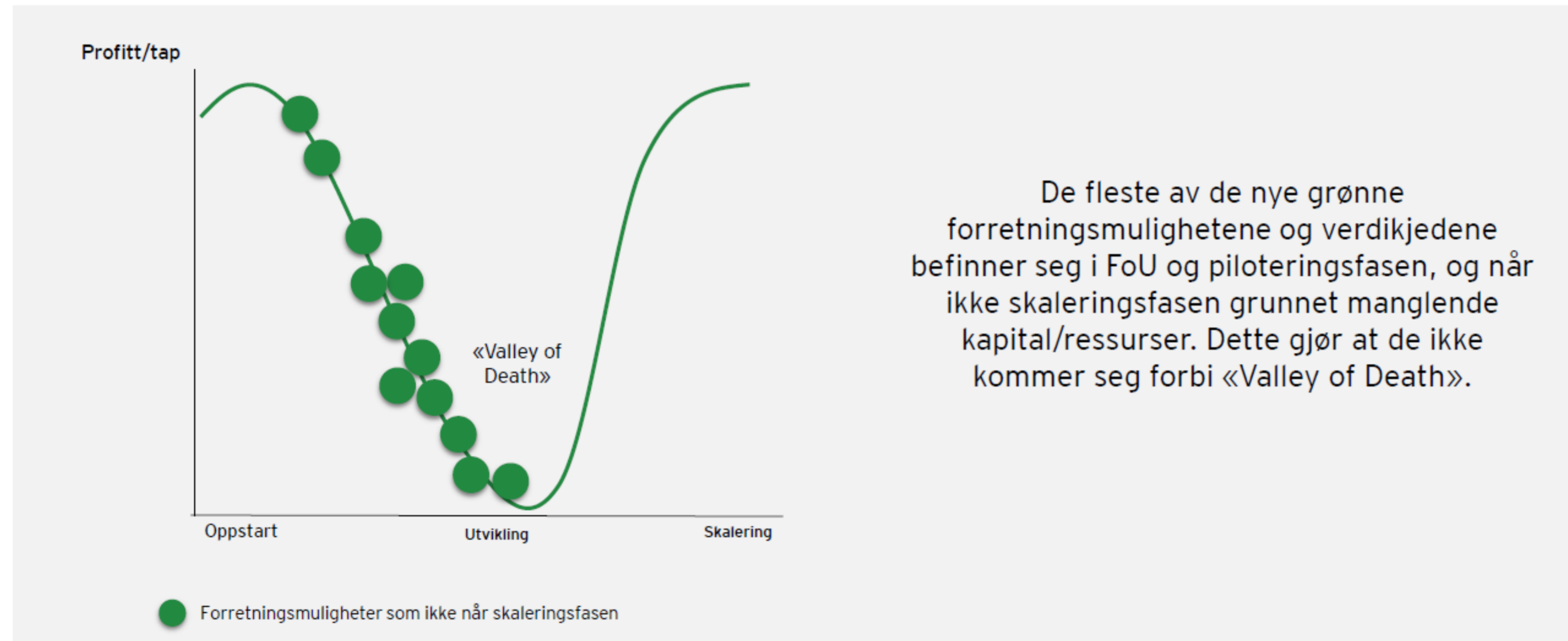
According to an executive at the company, who declined to be named, this Chinese version of a cutting-edge treatment is part of a drive to reduce the need for imported medical technologies. The government "requires local hospitals to, where possible, replace foreign medical equipment with domestic ones," says the executive. "That is a boon for us."

This month, Xi Jinping gave a speech about the urgent need for breakthroughs in domestic technology in order to outcompete the west and bolster national security. The experience of Tianjin Saixiang is one small example of the scale of the Chinese leader's ambition.

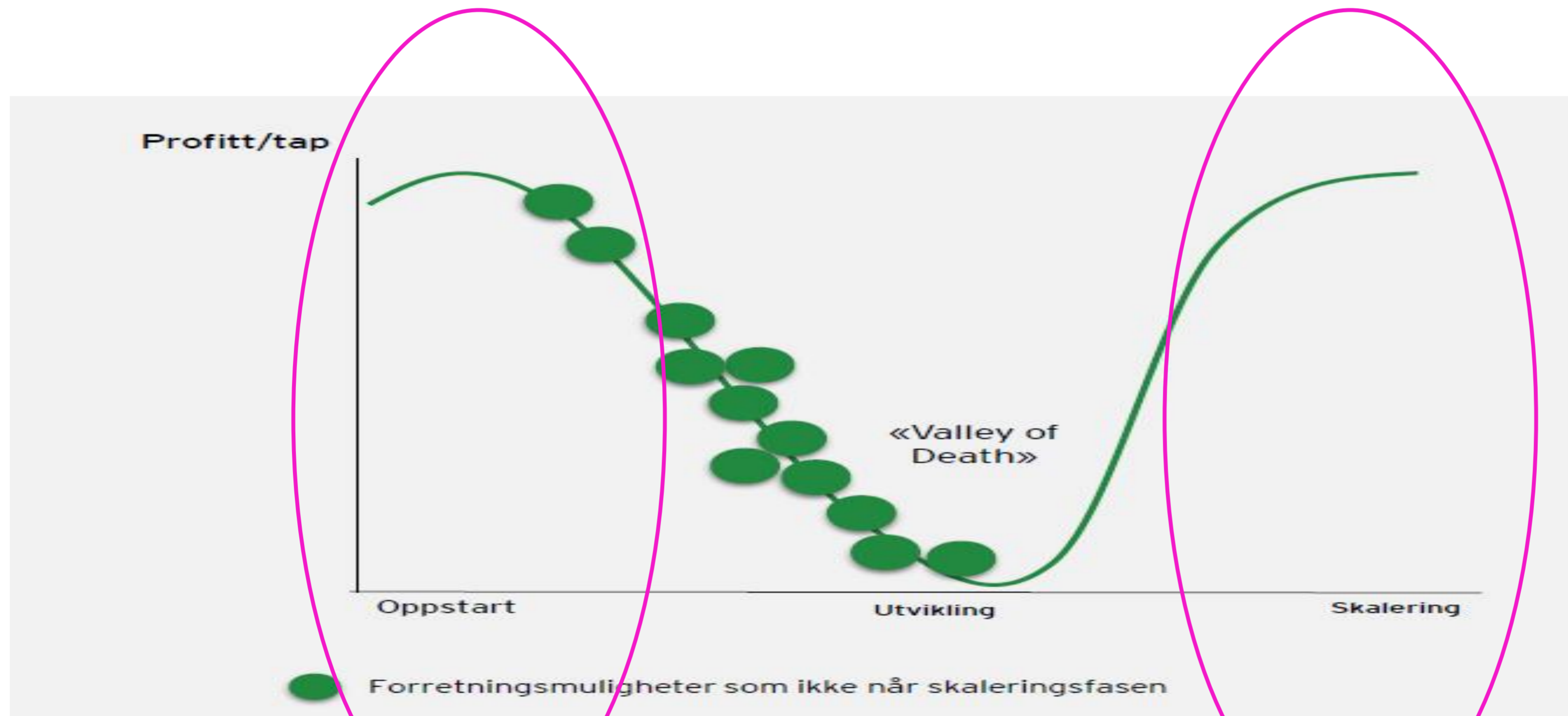
Under Xi — who appears all but certain to secure another term in power next month — China is seeking to become a state-led and self-sufficient techno-superpower that will no longer rely so much on the west.

Skal vi lykkes med å etablere nye bedrifter og det grønne skriftet må flere komme seg gjennom «dødens dal»

Majoriteten av de kartlagte prosjektene befinner seg enten i idéfasen eller pilotfasen. Uten riktig strategi vil få prosjekter bli skalert

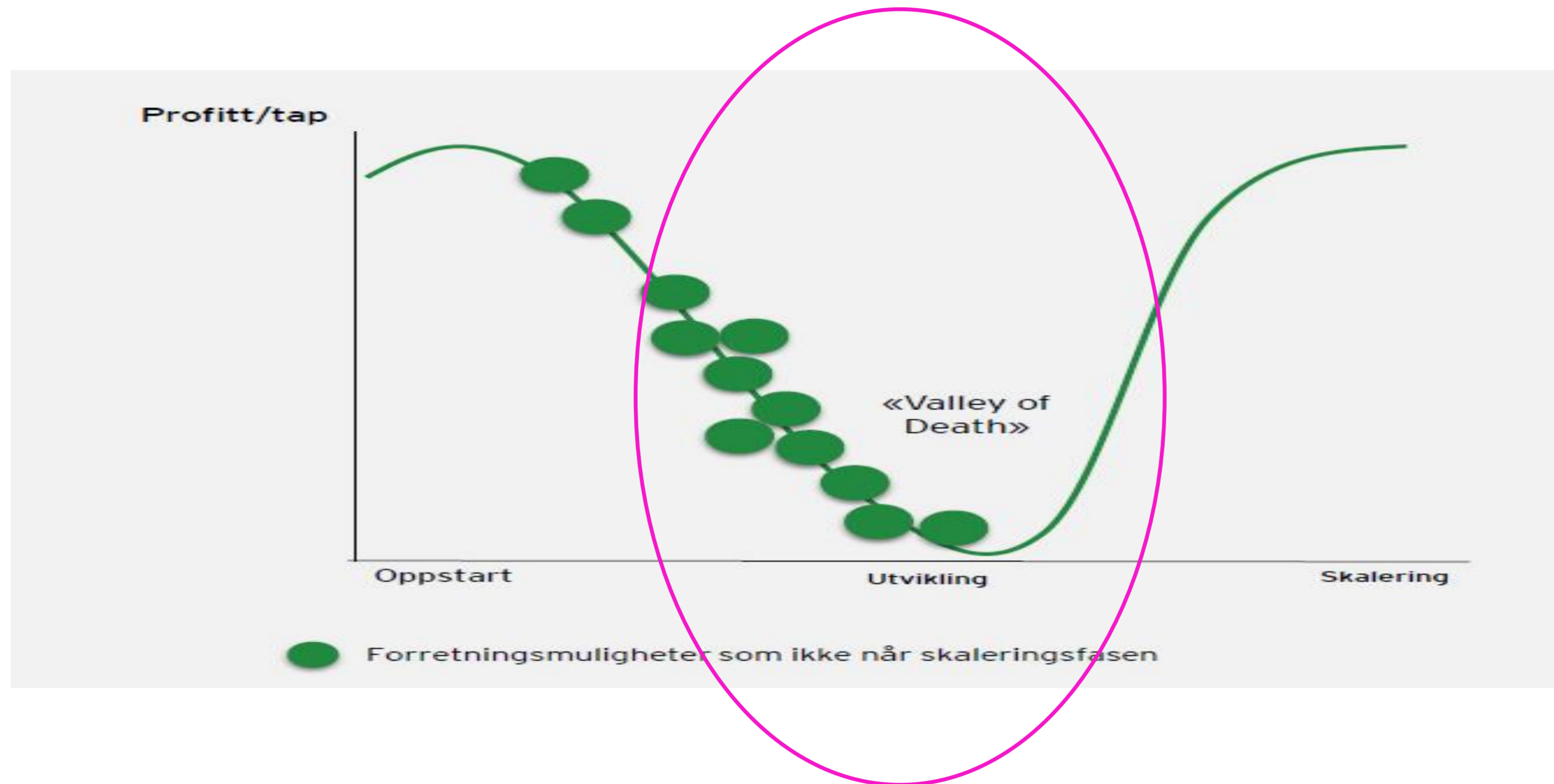
Nåsituasjon: hvem hjelper i dødens dal?

Virkemiddelapparat
+ pantsatt egen bolig

Bank & Fond/Børs

Nåsituasjon: hvem hjelper i dødens dal?

- Friends, Fools & Family
- Ren egenkapital – ekstremt høy risiko
- Engleinvestorer
- Lokalpatrioter

Takk for meg 😊

Elisabeth Holvik
Sjeføkonom

SpareBank

1